

ÉLETTÜNK

XIX. évf. 7–8. szám (19. Jahrg., Nr. 7–8)

Az európai magyar katolikusok lapja

1987 július–augusztus

BOGYAY TAMÁS:

István király alkonya

István királyt 1031-ben hosszú és eseménydús életének legsúlyosabb csapása érte: Ez év szeptemberében, talán a bihari erdőben egy vadászatban a trónörökös Imre herceg egy dühöngő vadkan áldozata lett. Oda lett a „jövendő sarjak reménye”. A gyászoló apa megadta magát Isten rendelkezésének és — a Nagyobb Legenda szerint — attól kezdve annál inkább az egyház támogatásának és az irgalmasság cselekedeteinek szentelte magát, küldöttei „királyi bőkezűsége számtalan ajándékával” gyakran külföldi kolostorokat is felkerestek. Birodalma jövőjének gondja azonban súlyosan nehezedett rá, mert Magyarországnak feltétlenül olyan uralkodóra volt szüksége, aki Isten szemében is alkalmas a trónra.

István után unokatestvére, Vászoly volt az Árpád-ház legidősebb tagja. Keresztény nevet viselt ugyan (Vászoly annyit mint Bazilusz), de családjával együtt talán feleségének, egy lovasnomád fejedelem lányának a befolyása alatt, még a pogánysághoz húzott. A pogányságra hajló unokatestvér azonban mint utódja a királyi trónon egyáltalában nem jöhetett szóba, mert épp a legfontosabb előfeltétel hiányzott nála, a keresztény alkalmasság.

Igy esett István király választása a velencei menekültre, Orseolo Péterre, nővére fiára, akit — mint a Nagyobb Legenda írja — először is a királyi haderő parancsnokává tett. Ez a valóságban már a trónörökössé jelölést jelentette, mert Imre is „dux Ruizorum”, „az oroszok hercege”, azaz a királyi gárda vezetője volt. A megbízható Niederaltaichi Évkönyvekből megtudjuk, hogy István Vászolyt, aki „méltóbb volt a trónra, mint Péter”, ellenállása miatt megvakíttatta és kisgyermekét száműzetésbe küldte. A megvakítás akkoriban általánosan használt eszköz volt az olyan trónkövetelő kikapcsolására, akinek meg akarták kímélni az életét.

Betegségek és a trónutódlás okozta nehézségek egyformán sötét árnyékok vetettek Szent István élete alkonyára. Mégis mindvégig a tettek embere maradt, aki az egyszer helyesnek talált útról nem tért le többé. Leo Marsicanus 1100 körül írt montecassinoi krónikája írja, hogy István király Richer apát (1038–1055) idejében egy igen szép arany keresztet ajándékozott Szt. Benedek sírjára és az apáttól néhány szerzetest kért egy magyarországi kolostor megszervezésére. Richer két barátot küldött, akik a királyt már nem találták életben és visszatértek Montecassinora, miután az utód, akit Leo tévesen Salamonnak nevez és Szent István fiának tart, gazda-

gon megajándékozta őket. Richer egykor a bajorországi reformkolostor, Niederaltaich szerzetese volt és II. Konrád császár 1038 június elején a montecassinoi szerzetesek küldöttségének a kérésére nevezte ki apáttá. A bencések anyakolostora, amelyet a capuai hercegek leüllesztettek, ő alatta indult újra virágzásnak. Szent Istvánnak régi és bensőséges kapcsolatai voltak a bajor egyházi reformkörrel, bizonyoság rá Boldog Günther épp Niederaltaichból és a salzbur-

amely már évtizedek óta uralkodott Szt. István vallásosságában: az Istenanya Magyarország védasszonya. Hartvik szerint az öreg király leghőbb kívánsága volt, hogy Mária Mennybemenetele ünnepén érje a halál és mintegy vele együtt szálljon az égbe. Kívánsága valóban beteljesedett, 1038. augusztus 15-én halt meg.

Bensőséges lelki életet élő emberek sokszor képesek előre megérezni halálukat. István is ebből a fajtából való volt. Mint a Nagyobb Legenda írja, „egész

ISTVÁN KIRÁLY FELAJÁNLIJA A KORONÁT

Tobias Pock bécsi festő olajképe a máriacelli bazilika Szt. István kápolnájában

gi meg tegernseei bencés kolostorok imaközösség névsorai, amelyekben ott találjuk a magyar királyi párt is. Úgy látszik ezek a kapcsolatok irányították szellemi-vallási erőforrások után kutató tekintetét élete végén megint Montecassinora.

Szent István haláláról Hartvik püspök számol be a legrészletesebben. A Nagyobb legendát követve elmondja, hogy az öreg király, amikor láz vette le a lábáról és közeledni érezte halálát, magához hívatta „a püspököket és palotájának Krisztus nevét dicsőítő nagyjait”, tanácsot tartott velük utódjáról Péterrel és atyailag intette őket, hogy őrizzék meg az igaz hitet. Hartviknál ezután egy imádság következik, amelyben István „az egyházat a püspökökkel és a papsággal, valamint az országot az előkelőkkel és a néppel” a Mennyek Királynője oltalmára bizza, búcsút vesz tőlük és lelkét Szűz Mária kezeibe ajánlja. A szép halál-doklasi jelenet azt a gondolatot fejezi ki,

életén át megőrizte fiatalkorában felvett komolyságát, alig mosolygott és mindig úgy mutatkozott, mintha Krisztus ítélőszéke előtt állna”. Ebben a tekintetben nagyon különbözött ugyancsak mélyen vallásos sógorától, II. Henriktől, aki nem egyszer még papokkal is meglehetősen nyers tréfákat űzött.

István király élete végét úgy látszik nemcsak előre látta, hanem gondosan elő is készítette. A székesfehérvári Boldogasszony templomot szánta nyugvóhelyének és valószínűleg ő maga adta a megbízást gazdagon díszített kőkoporsója elkészítésére is. A források nem említik halála helyét, Hartviktól csak azt tudjuk meg, hogy Szűz Mária templomát még fel kellett szentelni, hogy a királyi alapítót a nyugati egyház szokása szerint „in medio ecclesiae”, az istenháza közepén örök nyugalomra helyezhessék. Testét azonban a bizánci világ uralkodóinak példájára egy szabadon álló szarkonak (Befejezés a 2. oldalon)

Vasárnapi gondolatok

A 16. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(július 19)

„A mennyek országa hasonlít ahhoz az emberhez, aki jó magot vetett földjébe. Éjjel eljött ellensége, konkolyt hintett a búza közé és eltávozott”. (Mt. 13,24)

Jézus világosan és félreérthetetlenül kimondja: amit Isten alkotott, az jó. A rossz nem tőle származik.

Isten ellensége „éjjel” jön: amikor mindenki alszik és amikor senkisémet látja. Nehogy megverjék, elzavarják, megbüntessék, jelentsék a kárt a háziúrnak. Ezért nevezzük a bűnös tetteket a „sötétség birodalmának”. Ma sajnos világosan is ügyködik a gonosz, fehérre mázolván sötétsége mélységeit. Sokan bedőlnek neki és követik. Istennel és benne vilárosság van, a bűn nélküli az isteni vilárosságot, innen a sötétség. Egyben Istennel ellenkezik, ezért rossz. Isten mindkettőt engedi egyszerre élni. Vár, hogy a rosszat kedvelő ember belássa bűneit és megtérjen. Innen a jó és a rossz a világban. Ez azonban az utolsó ítélet napján megszűnik — amivel sokan nem számolnak hitelenségükben.

A 17. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(július 26)

„A mennyek országa olyan, mint a földbe rejtett kincs. Aki meglátja, eladja mindenét és megveszi a földet”. (Mt. 13,44)

Mindenki kincsre vágyik: pénzre, aranyra, drágaságokra. A mennyek országának kincset érő mivolta kevés embert érdekel hatvan év alatt.

Semmilyen földi kincset nem vihetünk magunkkal, még a veszedő örökösök gúnytelt nevetését sem. Az örök életre más szabályok vonatkoznak: a földi kincsek árán és ellenére megszerezni azt.

Akár mennyi vagyonunk és kincsünk van, Isten előtt nincstelenek vagyunk. Elnyerhetjük azonban Istent kincsünk-ké egy álló örökkévalóság tartamára. Ott más kincs nincs.

A 18. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA
(augusztus 2)

„Amikor Jézus Keresztelő János halálhíret vette, elhajózott egy magányos helyre, hogy egyedül legyen”. (Mt. 14,13)

Mennyire érző ember volt a mi Jézusunk: megrendült keresztelő János halálán. Mi képtelenek vagyunk megrendülni a távolbalátó naponta szállított halálhíreinek tömegén.

Magános helyen akart Jézus lenni, ahol imádkozhat és emberi fájdalmát Istenbe emelheti. Így kereste a fájdalom megnyugvását.

Jézus látszólag nem sokat törődött Keresztelő Jánossal. Nem látogatta meg, nem küldött hozzá vigasztalókat. Mégsem hagyta el őt imáiban.

(Folytatás a 2. oldalon)

Részlet a szerzőnek Szent István király születésének ezredik évfordulója alkalmából „Stephanus Rex” címmel írott könyvéből, amely a Herold Verlag (Wien-München) gondozásában magyarul és németül jelent meg.

PROF. DR. MEHRLE TAMÁS OP.:

Az eucharisziára vonatkozó hitbeli eltérések

A katolikus egyház az interkommunióti protestánsok és katolikusok között helyteleníti, mert az eucharisztia közös ünneplésének és vételének a feltételét az azonos hitben, nevezetesen az eucharisziára vonatkozó azonos hitben látja. Már pedig a teljes hitazonosság nincsen meg. Bármennyire is örvendetes számunkra, hogy a protestánsok az úrvacsorában Jézus haláláról, feltámadásáról emlékeznek meg, a zsinat az ökumenizmusról szóló dekrétumában mégis kijelenti, hogy a protestánsok „hitünk szerint nem őrizték meg sértetlenül — főleg az egyházi rend szentségének híján — az eucharisztia misztériumának teljes gazdagságát” (22).

JÉZUS VALÓSÁGOS JELENLÉTE

Világos, hogy az eucharisziába vett közös hitünknek egyik kelléke, hogy hisszük, hogy az eucharisziában Jézus személye, embersége, istensége van jelen. Az eucharisztia nemcsak Jézus kegyelmében részesít, mint a többi szentségek, hanem Jézust magát adja nekünk, aki számunkra minden kegyelemnek a forrása. Sok protestáns egyház Jézus valóságos jelenlétét vallja. Mi katolikusok, a jelenlétét az ún. átlényegülés (transzszubsztanciáció) tanával értelmezzük. Ez annyit jelent, hogy a kenyér és a bor, bármennyire is a külső színeiben, a külső megjelenésében kenyérnek és bornak látszik, a fölöttük mondott krisztusi szavak erejében már nem kenyér és bor. Lényegük legmélyén valami változás történt: átváltoztak Jézus testévé és vérévé. S noha igaz, hogy az eucharisztia kegyelmében csak akkor részesülünk, ha hiszünk benne, mégsem a szubjektív hitünk miatt van Jézus jelen az eucharisziában, hanem a krisztusi szavak erejében. Az átváltozás után, s a szentmise után is, akár van valaki a templomban, akár nem, akár gondol rá valaki,

akár nem, Jézus valóban jelen van. Egyéni hitemtől függetlenül jelen van az eucharisziában; a kenyér és a bor ontológiai mélységeiben átváltozott Jézus testévé és vérévé. Az eucharisztia nemcsak szimbóluma, jelképe, jele Krisztus jelenlétének, hanem maga Jézus a kenyér és bor színe alatt. A krisztusi szavak erejében a kenyér és bor nemcsak más jelentést kap, nemcsak más célnak szolgál, mint a közönséges kenyér és bor, hanem lényegében más: Jézus teste és vére. Elképzelhető, hogy egy protestáns hívő mindezt elfogadja és ezért kivételes esetben nálunk áldozáshoz járulhat. De a hivatalos protestáns egyházak nem fogadják el a katolikus egyháznak az eucharisziára vonatkozó hitbeli meggyőződését, az eucharisztikus kenyérben és borban Jézus jelenlétének csak a szimbólumát látják, vagy hisznek ugyan a valóságos jelenlétben, de azt a vétel pillanatára szűkítik, s semmiképpen sem fogadják el az átlényegülés tanát.

SZENTSÉGI PAPSÁG

A zsinati, előbb idézett szöveg, figyelemztet az eucharisziának az egyházi rend szentségével való összefüggésére. A katolikus egyház hite szerint a pap nemcsak a hívek pásztora, általuk kijelölt és megbízott vezetője, aki a nevükben végzi az istentiszteleti cselekményeket, hanem valaki, aki az apostolotól, azaz a püspök kézfeltétele révén Krisztus papságában részesül. Egyedül a papszentelés erejében fejtheti ki a legszentebb papi cselekményét, a szentmise bemutatását. Ezért a katolikus egyház a protestáns pásztorokat nem tekinti szentségi papoknak, ellentétben a keleti egyházak papjaival, akik szintén az egyházi rend szentsége által nyerik el papságukat és ezért érvényesen mutatják be a szentmisét, a kenyér és a

bor szavakra valóban Jézus testévé és vérévé válik. Mindezt a protestáns pásztor nem teheti, nincsen szentségileg felavatva a papságra, nem részesül semmifajta szentségi minősítésben, ha fel is olvassa Jézus alapító szavait, a kenyér kenyér, a bor bor marad, legfeljebb liturgikus jelentésük és célkitűzésük változik meg.

Ennek a ténynek az interkommunió szempontjából két következménye van. Az egyik az, hogy a katolikus egyház kivételes esetekben megengedi, hogy protestánsok nálunk áldozzanak, de nem engedi meg, hogy katolikusok a protestáns úrvacsorához járuljanak. A protestáns hívő, amennyiben magáévá teszi a katolikus egyház hitét — akárcsak burkoltan is, elfogadva, amit a katolikus egyház tanít — az eucharisziában Jézust fogadja magába. A katolikus hí-

VASÁRNAPI GONDOLATOK

(Folytatás az első oldalról)

A 19. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (augusztus 9)

„Jézus hajnali három óra tájban a vizen járva közeledett az apostolokhoz. Azok megrémülve kiáltották: Kísértet! Jézus megszólította őket: Bizzatok!” (Mt, 14,25)

Isten hajnali háromkor is jöhet felénk. Akkor is, ha nem várjuk ebben az időben. Ráadásul hiába hívtuk előtte való este, vagy hónapokkal ezelőtt.

Velünk is előfordulhat, hogy kísértetiesnek, szokatlannak, ijesztőnek vagy furcsának tűnik Isten közeledése felénk. Csak a bizalom ne hiányozna!

Bennünket is megszólít néhányszor Isten életünk folyamán. Ha kellően kifejlesztettük bizalmunkat, felismerhetjük a helyzet „kísértetiesége” ellenére. Benne megnyugszik zaklatott lelkünk.

A 20. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (augusztus 16)

„Egy kánaáni pogány asszony jött Jézushoz és így kiáltott: Könyörülj rajtam, Uram, Dávid fia! Leányomat kegyetlenül gyötri az ördög. Jézus azonban egy szót sem válaszolt neki”. (Mt. 15,22)

A pogányokat illet lenézni a kiválasztottság magas lováról, amitől az apostolok sem tudták szabaddá tenni magukat. Korunk embere a ló másik oldalára esett: magunkat sem tartjuk — helyes módon sem — kiválasztottnak, ezért elvesztettük a normákat. A bűn pogánysága — vagy a pogányság bűne — egyenlőképpen a nulla fokon áll a kiválasztottság mellett a mai kor értékrendjében.

A pogány édesanya felismerte Jézusban a Megváltót. Az izraeliták nem. Kár, hogy sok mai édesanya modernségében nem éri el a pogány asszony hitét. Pedig milyen haladónak képzelik magukat. Sokuk gyermekeihez el sem jut az ördög. Alig van nekik.

Jézus esetenként nem válaszol — egészen addig, amíg elegendő módon nem kérték őt. Ne hagyjunk fel kéző imádságunkkal — de a köszönővel sem!

A 21. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (augusztus 23)

„Kinek tartják az emberek az Emberfiát?” (Mt. 16,13)

vő tudván, hogy a protestáns úrvacsorában Jézus nincsen jelen — bár azt is tudja, hogy sok protestáns hívő hiszi ezt a jelenlétet — nem járulhat az úrvacsorához abban a tudatban, hogy Jézus testét és vérével veszi magához.

A másik következményre a svájci püspökök hívták fel figyelmünket 1986. július 8-án közzétett körlevelükben. A protestáns pásztor mint olyan, tehát a protestáns egyház képviselője nem vehet részt a katolikus eucharisztikus cselekményben, nem mondhatja ki a katolikus pappal együtt vagy vele felváltva az alapító szavakat, nem áldozhat és nem áldoztathat, mert mint pásztor a protestáns egyház hitét képviseli. A közös eucharisztikus ténykedése azt az illúziót keltené a hívekben, hogy egyházaink máris a teljes hitegységnek örvendenek, ami ellentmond az igazságnak.

Van még egy harmadik pont is, melyben eltér az eucharisztikus hitünk a protestánsokétól: a szentmise áldozati jellegében. Erről következő cikkünkben lesz szó.

Először annak tartja mindenki, a kinek megismerte gyermekkorában. Szülők számára elemi kötelesség, szülői felelősség megismertetni gyermekeiket Jézussal.

Másodszor mindenki annak tartja, ami a legkényelmesebb számára, hogy tanítását ne kelljen megtartani. Egy „vallásos zseni” vagy egy „ideológiát létrehozó ember” semmire sem kötelez.

A hívők Isten fiának tartják Jézust. Tanúságtétellel, szenvedéssel, bűnöktől való megtartózkodással, kereszthalálával — de feltámadásával együtt. Az Emberfia bemutatta, hogy a keresztyén élet életveszélyes, bele lehet halni.

A 22. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (augusztus 30)

„Jézus megjövendölte szenvedését és halálát. Péter apostol: „Ments Isten, Uram;” Jézus így válaszolt: „Távozz tőlem, sátán!” (Mt. 16,21—23)

A megváltás művéről az embereknek halvány fogalmuk sem volt. Isten más terveiről nemkeveésbé. Aki Isten tervét akadályozza, „ellentmondóvá”, azaz sátánmá válhat — ha nem vigyáz.

Isten elég érthetően hozza nyilvánosságra tervét. Azok számára érthetően, akik meg akarják menteni Jézust, a szenvedéstől. Jézusnak nincs szüksége mentésükre. Elég, ha teljesíti Atyja akaratát.

A 23. ÉVKÖZI VASÁRNAPRA (szeptember 6)

„Ha vétkezik ellened felebarátod, intsd meg őt!” Ha nem hallgat rád, végy tanúkat magad mellé. Ha nem hallgat rájuk, jelentsd az egyháznak!”

Ritka eset, ha az igazságtalanság négy szemközt elintézhető. Miért oly ritka? Mert csupán érett személyiségek képesek erre. Elszoktunk a fogalom használatától: vétkeztem felebarátom ellen. A másra rakott bűn súlyát nem érezzük — kivéve ha más rakja ránk vétkeink mázsáit. Vétkeink nagy része embertársaink ellen irányul.

Az is kihalt szokásvilágunkból, hogy az egyházat kérjük igazságtételre. Nem bízunk benne, annál inkább a világi törvényhozás szerveiben. Hogyan bízhatnánk az egyház vagy az egyháziak igazságtételében, ha magunkban sem bízunk. Mi vagyunk ugyanis az egyház, akiknek kölcsönösen kellene az igazságot segíteni és szolgálni.

Fejős Ottó

Liturgikus naptár

Szerkeszti: Boros László

Augusztus 15. (Szombat)

Nagyboldogasszony. Mária mennybemenetelének ünnepe.

Az egyháznak ez a hite ősrégi és hit-tani hagyományon alapszik. A liturgikus könyvekben az ünnep neve: „Assumptio B. M. V.” Ezzel jelzik a különbséget Jézus és Mária mennybemenetele között. Krisztus saját erejéből szállott fel a mennybe, ezért „Ascensio Domini”, Máriát azonban Isten kegyelme vette fel a mennyországba, ezért: „Assumptio B. M. V.” Mi magyarok Máriát Nagyasszonyunknak és Királynőnknek tiszteljük.

Augusztus 20. (Csütörtök)

Szent István király, hitvalló ünnepe.

Magyar embernek Szent István királyról nem kell magyarázatot írni. Ez az a nap, amikor a világon minden magyar szíve egyesül és ezen a napon lélekben együtt van Szent István király régi országa, Szűz Mária virágoskertje. Szent István élete az Istentől rábizott nép boldogításában folyt le s jellemében az adakozás kiemelkedő vonást képezett. A Konstantinápolyba, Rómába, Jeruzsálembe zárandóklók részére oly bőkezű alapítványokat tett, minőket egy király sem. A római Magyar Zarándokház is ezekben a napokban tartja ünnepét a Rómában tartózkodó magyarok megvendégelésével és találkozásukkal a templomnak

is beillő kápolnában. Az isteni gondviselés úgy végezte, hogy István király éppen Nagyboldogasszony napján múlt ki a világból az 1038. esztendőben. Halála után 45 évvel VII. Gergely pápa sorozta a szentek közé. Ez éppen Szent László uralkodása alatt történt, ki rendkívüli fényvel és pompával emeltette fel szent testét, melynek jobb kezét teljesen sértetlen állapotban találták. Szent jobbát ekkor választották el testétől s helyezték el mint szent ereklyét a budavári templomban. Képein királyi palástban, fején koronával ábrázolják a boldogságos Szűz oltára előtt térdelve, amint koronáját és országát följánlja az Isten Anyjának.

ISTVÁN KIRÁLY ALKONYA

(Folytatás az első oldalról)

fág fogadta magába, amelynek dús díszítése a keleti egyház képnylvén hirdette, hogy a megholt felvételét örök menyeyei lakába. A fejedelmek életének rendszerint a temetés és a sír az utolsó reprezentatív aktusa, uralkodásuknak mintegy summázása. Ahogy István király tekintete életében Rómától Jeruzsálemig, Aachentől Konstantinápolyig, Regensburgtól Clunyig és Montecassinoig ért, úgy találkozott sírjánál az örök keresztyén ökuméné szellemében a nyugati és keleti áhítat.

Főpásztori kinevezések és felmentések

II. János Pál pápa dr. Dankó László kalocsai apostoli kormányzót kalocsai érsekké; dr. Seregély István kőszegi plébánost egri érsekké; dr. Konkoly István gencsapáti plébánost szombathelyi megyéspüspökké és Gyulay Endre Szeged-

rókusi plébánost szeged-csanádi megyéspüspökké nevezte ki.

Nyugdíjba vonulásuk folytán Ijjas Józsefet a kalocsai érseki-, Udvardy Józsefet a szeged-csanádi megyéspüspöki-, és Tóth Lászlót a veszprémi segédpüspöki tiszte alól felmentette.

Egyház és világ

II. János Pál pápa május 18-án töltötte be 67. születésnapját. Megválasztása, 1978 óta, 6 enciklikát adott ki, új Egyházi Törvénykönyvet készített, 34 nemzetközi apostoli útja során 67 országot, Olaszországban pedig 64 várost látogatott meg. Az ellene elkövetett merényletből felépülve jó egészségben ünnepelte az évfordulót.

Agostino Casaroli bíboros államtitkár az Örök városban ünnepelte 50 éves papi jubileumát. Az aranymisést szentszéki diplomatá II. János Pál pápa 1979-ben nevezte ki bíborossá és vatikáni államtitkárrá. Az ő nevéhez fűződik a Szentszék „Ostpolitik” néven emlegetett magatartása a kommunista tömbállamaival szemben, ő írta alá Helsinkiben, mint a vatikáni delegáció vezetője, az Európai Biztonsági és Együttműködési Konferencia zárónyilatkozatát.

A pápa egyhetes lengyelországi látogatásának célját sikerült teljes mértékben megvalósítania. Újra megerősítette testvéreit abban a hitben, hogy nincsenek magukra hagyva, hogy érdemes dolgozni, küzdeni és ha kell, szenvedni egy emberibb jövőért. Ezt a jövőben való hi-

tet senki más nem lett volna képes visszaadni a lengyel népnek, mint az a II. János Pál, aki népének fia is és atya is egy személyben.

A Hanoi-ban megjelenő „Nan Dan” című lap beszámol a Vietnámi Kommunista Párt főtitkára és a katolikus püspökök találkozásáról. A kommunista pártvezér beismerte, hogy a múltban a katolikusokkal szemben „hibákat követek el” és felszólította a pártvezetést ezeknek a hibáknak a kiküszöbölésére. Elismerte, hogy számos fiatal katolikus küzdött Vietnám függetlenségéért és áldozta fel életét. — A vietnámi katolikusok száma mintegy 4 millió. A kommunista hatóságok jelenleg is még többszáz papot tartanak ún. „átnevelő táborokban”.

Höfner bíboros, a nyugat-német püspökkari konferencia elnöke, pozitív döntést vár Rómától a leányminisztránsok engedélyezése ügyében. A Szentatya ugyan ragaszkodik a hagyományos szokásokhoz, viszont nyugat-németországi látogatása során a pápai miséken több alkalommal is szerepeltettek leányminisztránsokat.

Kaunas érseke, Ljudas Povilonis, 16 fiatal papot szentelt fel — jelentette a Vatikáni Rádió. A szemináriumokban jelenleg 130 kisapap készülő papi hivatására, — a szovjet hatóságok nem engedélyezik többnek a felvételét. Litvániában a katolikusok száma 2 és fél millió.

Glomp bíboros, varsói érsek, május 27-én leleplezte nagy elődjének, Wyszynski bíborosnak a szobrát a lengyel fővárosban. A lengyel primás kifejezte reményét, hogy hamarosan sor kerülhet a nagy főpásztor boldoggá avatására, hogy — mint mondotta — „Lengyelország ezekben a nehéz időkben új pártfogót kapjon”.

Hosszan tartó betegség után, 68. életévében, május 17-én elhunyt dr. Káldy Zoltán, a magyarországi evangélikus egyház püspök-elnöke, a Lutheránus Világszövetség elnöke, országgyűlési képviselő, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa és az Országos Béketanács tagja. Május 29-én temették el a Farkasréti temetőben. A gyászszertartás keretében Paskai László esztergomi érsek, primás is beszédet mondott.

A Nyugat-német Katolikus Sajtószövetség nyilatkozatban ítélte el a tömegkommunikációs eszközök erkölcsromboló tevékenységét. Különösen a képes magazinok, filmek és tévé műsorok kísérlék meg a keresztény erkölcsi normák lerombolását, hogy azokat egy „új erkölccsel” helyettesítsék. Arra hivatkoznak, hogy a „tekintélyelvű keresztény erkölcsiség igájából” kívánják kivezetni az embert az egyéni erkölcsi döntés jogosságát hangoztatva. Ezek a törekvések valójában a szabados erkölcsi magatartásnak kedveznek.

A Taizé-i közösség rendezésében

A Mária-év megnyitása

Pünkösöd vigiliáján, június 6-án, a Szt. Péter téren tartott imavirrasztás után, este fél 11 órakor, a Santa Maria Maggiore bazilikában, éjszakai szentmise keretében, nyitotta meg II. János Pál pápa a Mária-évet, amely 1988 augusztus 15-ig, Nagyboldogasszony ünnepéig tart. A nyitást megelőzően este 6 órakor kezdődött Róma egyik legnagyobb, mindenestre legrégebb Mária templomában a világot átfogó rózsafüzér-imádság. Az öt világrész 16 nagy Mária-kegyhelyén összegyűlt, mintegy másfél-millió hívővel imádkozott együtt a pápa a békéért. Ezt az eseményt a „Mondovizio”, 18 műbolygó bekapcsolásával, 28 ország tévé- és rádióhálózata közvetítette, hozzávetőlegesen másfél-milliárd néző-, illetve hallgató felé.

A pápa az öt rózsafüzér-tized mindegyikét más-más nyelven imádkozta elő, míg a felelet az illető nyelv Mária-kegyhelyein összesereglett hívőktől érkezett. Az első tizedet, az angyali üdvözlés titkát, a pápa portugálul mondta és a hívek Fatimából és a braziliai Aparecida szentélyből válaszoltak. A második tizedet, Mária látogatása Erzsébetnél, II. János Pál franciául imádkozta elő s a hívek Lourdes-ből, az afrikai Dakar-ból és a kanadai Quebec „Trois Rivières” kegyhelyéről feleltek rá. A harmadik tized nyelve, Jézus keresztrefeszítése, spanyol volt és a spanyolországi Zaragossából, a mexikói Guadalupe-ből, az argentin Lujan-ból és a Paraguay-i Caacupe-ből érkezett rá a válasz. Jézus feltámadásának titkát a pápa németül imádkozta, Mária-cellből és a Majna-parti Frankfurtból válaszoltak rá. Az utolsó tized az angolul beszélő országokat fogta össze: az írországi Knock kegyhelyét, a washingtoni

nemzeti Mária szentélyt, az indiai Bombay székesegyházát és a fülöpszigeteki Manilat kapcsolta össze, ahol egyébként Corazon Aquino asszony együtt imádkozott a hívekkel. Végül mindig újra látható volt a lengyel Mária-szentély, a csensztohovai Jasna Góra, ahol Calcuttai Teréz anyát, aki épp Lengyelországba látogatott, lehetett látni az imádkozó tömegben.

Az esemény nemzetközi jellegét még kidomborította, hogy a tizedeket megelőző szentírási olvasmányokat új görögül, lengyelül, flamandul, oroszul és arabul olvasták. Az újjörög az Újszövetség eredeti nyelvére és a keleti egyház Mária tiszteletére, a lengyel a pápa hazájára, a flamand a holland egyház misszionáriusainak elkötelezettségére, az orosz az orosz nép kereszténnyé válása 1000. évfordulójára, az arab pedig a biblia országaira akart utalni.

A rózsafüzér imát II. János Pál pápa beszéde zárta, melyben a Szűzanya üzenetét tolmácsolta a földkerekségen mindenütt együtt imádkozóknak: „Isten a szeretet. Bárki légy, bármilyen körülmények közt élj is; Isten szeret téged, maradéktalanul szeret. Erről tanuskodik az ember boldogság utáni sóvárgása: az embernek szüksége van Istenre” — mondotta a Szentatya.

A Mária-év kétségkívül összhangban van a pápának avval az elgondolásával, hogy a világnak bensőleg meg kell újulnia: új evangelizációra van szükség, hogy azok a veszélyek, melyek az emberiség létét fenyegetik, — és itt a pápa nemcsak az atomveszélyre gondol, hanem a lelki rombolásra, mely az embert lényegében teszi tönkre — elkerülhetők legyenek.

Frank Miklós

REAGAN ELNÖK A PÁPÁNÁL

Ronald Reagan, az Egyesült Államok elnöke június 6-án másodikban tett látogatást II. János Pál pápánál. A közel egy óráig tartó magántalálkozásra, mely négy szemközt folyt le, a pápa és az elnök a világ békéjét érintő nemzetközi problémákról tárgyalt, érintve a keletnyugati feszültségeket, a leszerelés kérdését, az észak-déli problémákat, nemkülönben a világ két tűzfészkeiben, a Közel-keleten és a Közép-Amerikában kiobbant ellentéteket.

Reagan elnök a katolikus egyház feljött köszöntő szavaiban többek közt kijelentette: „az Egyesült Államok népe a pápával együtt reménykedik, hogy Isten mindenütt megkönnyíti a szabadságra vágyó emberekre nehezdedő szörnyű terhet. Kelet-Európában — mondotta — nem hal el az emberek bite az évtizedek óta tartó elnyomás ellenére sem”. Kifejezte reményét, hogy, „valami változás jön létre azokban az országokban, amelyekben jelenleg tiltják és akadályozzák a vallásszabadságot”.

A pápa válaszában hangsúlyozta, hogy a jövőt csak szilárd erkölcsi és lelki értékekre lehet építeni. „Szükség van nagyobb bizalomra a népek közt, — mndotta — mely elősegítheti a fegyverkezési hajszát megszüntetését, és az éhez- ző emberek millióinak táplálékkal való ellátását, a rendelkezésre álló hatalmas erőforrások felszabadítása révén... Arra kaptunk mindnyájan meghívást — folytatta a pápa — hogy megvalósítsuk az emberi család alapvető szolidaritását”.

A kihallgatás után a pápa érdeklődéssel hallgatta az elnök feleségének, Nancy Reagan-nek beszámolóját az általa kezdeményezett kábítószer-elleni mozgalomról.

FM

Teljes búcsúnyerés a Mária-évben

A Mária Év megnyitása alkalmából tette közzé az Apostoli Penitenciária, a bűnbánat szentségével és a búcsúk engedélyezésével kapcsolatos kérdésekben illetékes vatikáni szerv, a búcsúk rendjét. Ezek szerint 5 esetben nyerhető teljes búcsú, azaz a gyónás után fennmaradt ideiglenes büntetések elengedése, a szokásos feltételek mellett, vagyis gyónás, szentáldozás és imádság a pápa szándékára:

1. A Mária év megnyitása és bezárása napján a plébánia templomban egy a Mária évvel kapcsolatos szertartáson való részvétel kapcsán.

2. A Mária-ünnepken, vagy a Szűzanya liturgikus emléknapiján, minden szombaton, vagy más napokon is, ha a hívek résztvesznek valamilyen Mária liturgián, ájtatosságon.

3. A Mária év bármely napján, ha közös zárandoklaton vesznek részt a püspök által kijelölt egyházmegyei kegyhelyen s ott szentmisét hallgatnak, vagy elvégzik a rózsafüzért, vagy más Mária-ájtatosságot.

4. A Mária év minden napján, ha a hívek meglátogatják a római Santa Ma-

ria Maggiore bazilikát és ott résztvesznek valamilyen szertartáson a Szűzanya tiszteletére.

5. Ha ábítattal fogadják a pápai áldást, amelyet a püspök oszt ki, akkor is ha az rádió, vagy televízió keresztül történik. A Mária év alkalmából a püspökök két esetben kaptak felhatalmazást a pápai áldásra: a Mária ünnepek és az egyházmegyei zárandoklatok alkalmával.

Tegyük hozzá, hogy teljes búcsút naponta egyszer lehet nyerni és az ajánlható a tisztító tűzben szenvedő lelkekért.

MÁRIACELLI ZARÁNDOKLAT

A hagyományos máricelli magyar zárandoklatot az idén **szeptember 19-én, szombaton és 20-án vasárnap** tartjuk. Szombaton 16,45 órakor lesz a bevonulás a bazilikába és este a gyertyás-körmenet. Vasárnap 10 órakor tartjuk az ünnepélyes püspöki szentmisét és 14 órakor a záróájtatosságot. Szállásról a csoportok számára idejében gondoskodjunk.

Ehhez a zárandoklathoz csatlakozik a már hagyományossá vált és eredményesnek bizonyult rendezvény a papi hivatások elmélyítésére. Szeretettel várjuk a papi pályára készülők és a papi hivatás iránt érdeklődők részvételét. Az illető fiatalok jelentkezzenek P. Szőke János püspöki helynöknel vagy az illetékes magyar lelkésznel.

Kérjük valamennyi kedves hívünket, hogy lelkesen támogassa a magyar papi hivatások szent ügyét.

Ljubljana-ban, Szlovénia fővárosában, tartott Kelet-Nyugat-i ökumenikus találkozáson mintegy ötezer fiatal vett részt. Magyar részről egy katolikus leánygimnáziumi csoport volt jelen. A kelet-európai országokból főként lengyelek voltak nagy számban, de néhány fiatalnak sikerült Csehszlovákiából és az NDK-ból is eljutni Ljubljánba. A megnyitó beszédet a város érseke, Alojzi Susztar tartotta. Az imatálalkozókat a taizéi ökumenikus szerzetesrend priorja, Roger Schutz vezette. Kathpress

Két májusi zarándoklat

DÉL-FRANCIAORSZÁGI MAGYAROK ZARÁNDOKLATA

Május utolsó vasárnapján került sor az Avignon melletti Frigolet-i prémontrei apátság ősi Mária-kegyhelyén a délfranciaországi magyarok hagyományos zarándoklatára, amelynek keretében ülték meg Anyák napját is.

A Frigolet-i apátsági templomot eredetileg Szent Mihály arkangyal tiszteletére építette az ezredforduló előtt, még 962-ben Békés Konrád, Arles királya. A Bourbon határőrgrófok megnagyobbították és megerősítették az eredeti kolostor-épületeket, ők építik fel a ma is híres Mária-kápolnát „A Jó Orvosság Nagyasszonya” tiszteletére, ami a provánszi

Hírek - események

VILÁGHARANG BUDAPEST HATÁRÁBAN

Nem akármilyen harangról van szó. A tervezett „világharang” ugyanis alumíniumból készül és Budapest közelében, az ún. Kopasz-hegyen fogják felállítani, előreláthatólag a jövő tavasszal.

A harangöntésre alkalmas alumíniumöntvény technológiáját egy magyar művészpár, Jeney Tibor és Oborzil Edit dolgozta ki és szabadalmaztatta az egész világra. Az elmúlt hetekben a kecskeméti Városháza udvarán meg lehetett csodálni egy ilyen, alumíniumból öntött, embernél nagyobb, díszesen megmunkált harangot.

A tervbevett világharang méretei imponálóak: a harangtest magassága kilenc és fél méter, alsó átmérője hét méter lesz, alapzatával együtt pedig 16 méter magas monumentális alkotás. Azt is tervezik, hogy az óriásharang szomszédságában 35–40 kisebb méretű harangsort is felállítanak, így lehetőség nyílik majd harang-koncertek rendezésére.

Budapest

GORBACSOV RIADÓT FÚJ AZ ISZLÁM ELLEN

Az Iszlám Hírszolgálat, a Taskentben megjelenő „Pravda Fosztok” c. napilap beszámolójára hivatkozva, azt jelentette, hogy Gorbacsov szovjet pártfőtökár „a vallásos jelenségek elleni határozott és kíméletlen harcra szólította fel az üzbékisztáni pártfunkcionáriusokat. Az iszlám újjáéledését — mondta Gorbacsov — a politikai és ateista propaganda erősítésével kell megakadályozni. Nyomatékosan figyelmeztette a párttagokat, hogy moszlim ritusú szertartásokon ne vegyenek részt”. — A taskenti lap jelentéséhez az Iszlám Hírszolgálat hozzáfűzi: Gorbacsov támadása annak a jele, hogy a 70 éve folyó ateista propaganda nem tudta az iszlámot megsemmisíteni. Ez mutatja az iszlám fölényét az ateizmussal szemben.

KNA

A MOSZKVA-CIRKUSZ ARTISTÁI A SZENTATYÁNÁL

Az Olaszországban turnézó cirkusz tagjait II. János Pál pápa magánkihallgatáson fogadta. Ennek során a szovjet artisták kis bemutatót tartottak a pápának. A Szentatyá láthatólag élvezte a rögtönzött előadást, megköszönte az artistáknak a mutatványokat és kifejezte reményét, hogy tevékenységük hozzájárul a béke és az emberek közötti megértés terjesztéséhez. A pápa a cirkusz mintegy 100 tagjának, akik résztvettek a kihallgatáson, rózsafüzéereket és arcképeivel ellátott kulcstartó gyűrűket ajándékozott.

hagyományok szerint „A betegek Orvoslója és Vigasztalója” liturgikus elnevezésnek felel meg.

Előbb az ágostonos kanonokok lakják a kolostort, majd a premontrei atyák váltják őket fel, hogy a környékre járva végezzék hagyományos lelkipásztori munkájukat és ápolják a liturgikus életet. Ebből az időből származnak a Mária-zarándoklatok, amelyekre messze idegenből is érkeznek búcsúsók. Köztük már ekkor találunk magyarokat is.

A francia történelemben akkor találkozunk a kegyhely nevével, amikor Ausztriai Anna királynő első fiúgyermeké, Lajos — a történelemből ismert XIV. Lajos, a Napkirály — születése feletti örömeiben és fogadalomból dúsan megaranyoztatta a kegykápola berendezését és az ősi falakra a kor legnagyobb festőinek a képeit rendeli meg.

Amikor a múlt évszázad végén megkezdik az idő és a történelmi viszontagságok okozta károk kijávitását, az egész épület-komplexum restaurálását, Nagymagyarország minden tájáról érkeznek az adományok. A jötevők neveit a bazilika bejárata közelében, kék alapon aranybetűkkel felírva, olvashatjuk három hatalmas fal-felületen.

A régi magyar búcsújárásokat hívta új életre Fülöp Gergely atya, a Lyon-i és a dél-franciaországi magyarok tevékeny lelkipásztora. A már több évtizedre visszamenő kezdeményezés nagy megértésre, sőt lelkesedésre talált hívei közt és a környékbeli magyar családok ma is „kivonulnak” teljes számban: gyermekek, szülők, nagyszülők éneklék a régi magyar mária-énekeket az ősi falak között, a nemzeti zászló köré csoportosulva.

Az ünnepi szentmisét és szentbeszédet idén Páter Bozsóky, párizsi magyar ferences pap-tanár tartotta a hajdani magyar búcsújárások lelkiségét és tanításait összegezve és napjainkra alkalmazva. Közvetlen hangú és gazdag történelmi ismereteket felelevenítő szavait Sík Sándornak, a nagy magyar pap-költőnek „Az Andocsi Máriához” írt versével fejezte be.

Egy Lyon-i zarándok

*

STUTTGARTI MAGYAROK ZARÁNDOKLATA

A stuttgarti Magyar Katolikus Misszió május 24-én tartotta zarándoklatát a Rechberg-i Szűz Mária kegyhelyhez. Ez már tradíció a Stuttgartban és környékén élő magyarság számára. Több mint százán követték a zarándoklatra szóló felhívást. A program gyönyörű időben a kápolna előtti téren tartott szentmisével kezdődött. A stuttgarti énekkar közreműködésével ez a szentmise mindannyiunknak nagy élményt jelentett. Imádkoztunk az üldözött Egyházért, és azért, hogy kérésünk Istennél a Szűzanya közvetítésével meghallgatásra találjon. Ezután ebéd következett. A szabadban felállított üstökben készült a jutányos áron kapható pörkölt, ami mindenkinek nagyon ízlett. Ebéd után egyesek (egy-egy pohár bor mellett) vidáman énekeltek, mások gyalogtúrát tettek a festőien szép vidéken, néhányan az orgonakoncertet hallgatták meg a kápolnában. A különböző csoportok csak késő délután osztottak fel, hogy mindenki gazdag élményekkel térjen haza. — Reméljük, hogy jövő évi zarándoklatunk még sikeresebb lesz.

Boronás Barna

GYERMEKEKNEK

Szervusztok, Gyerekek!

Ahogy látjátok, nyáron mi is pihe-nünk, ezért az Életünk júliusban és augusztusban kettős számban jelenik meg. Így én is most két történetet akarok nektek elmesélni, amik azonban összefüggnek. Mindkettő régen történt, az egyik nagyon régen, a másik kevésbé régen. De mindkettő aktuális ma is.

A nagyon régi történetnek jövőre lesz 950 éves évfordulója. 1038-ban, augusztus 15-én halt meg első királyunk, Szent István. Nagyon nehéz idők voltak akkor. A trónörökös, Imre herceg, akit szintén szentnek tisztelünk, 6 évvel előbb hirtelen meghalt vadászbalesetben. (Úgy látszik, akkor ez volt a mai autóbalesetek helyett.) Az országot köröskörül ellenség fenyegette, mindenki magának szerette volna megkaparintani, mindenki az öreg király halálára várt. És az öreg király nagyon aggodott ezért a fiatal országért, amelynek koronája és királysága még 50 éves sem volt. Kijelölte ugyan utódját, de

nem nagyon bízott benne, más viszont nem volt. Mit tegyen hát? István király nagyon szerette a Szűzanyát. Az a gondolata támadt, neki ajánlja fel koronáját, országát. Legyen ő a magyarok királynője, Nagyasszonya, égi Pártfogója. A Szűzanya pedig — úgy látszott — elfogadta a felajánlást, mert István király — ahogy mondtam — augusztus 15-én, a Szűzanya mennybevitelének ünnepén halt meg.

A magyarok azóta is Nagyasszonyuknak, királynőjüknek tekintik a Szűzanyát, csatában, más veszedelemben, az ország minden szükségében Hozzá fohászodtak.

Májusban arról beszéltünk, hogy Mária mindnyájunknak édesanyja, tiéd is, enyém is. De ezen felül minden magyaré is.

Azt az éneket, hogy „Boldogasszony Anyánk” valamennyien ismeritek. Én most egy másik szép éneket akarok nektek leírni:

Édesanyja, Nagyasszonya igaz magyar fiaknak,

Pátrónája, pártfogója régi magyar hazánknak!

Te hozzád járulunk, sírva leborulunk — Légy anyja fiainak!

Így zokogunk, így bódolunk, Mária szent nevednek.

Így remélünk, halunk s élünk jó anyai szívvednek.

A magyar szent hazát s angyali koronát ajánld föl az egeknek!

Ugye szép? Imádkozzatok el néha! És ha énekelni akarjátok, a Hozsanna imakönyvben a 286-os ének. Édesanya biztosan megtanulja veletek, ha megkéritek!

De beszéljünk most a másik évfordulóról, ami azért jutott eszembe, mert amikor ezt írom, még június van és most ünnepeljük Jézus Szíve ünnepét. Tudjátok azt, hogy Ferenc József magyar király (aki egyúttal osztrák császár is volt) 1914. december 8-án a Szűzanya szeplőtelen fogantatásának ünnepén felajánlotta országait Jézus legszentebb Szívének? 1915. január 1-én, első pénteken pedig, követve a király példáját, a magyar püspöki kar felszólítására minden templomban felajánlották az isteni Szívnek az ezeréves Magyarországot. Van egy régi latin közmondás: „per Mariam ad Jesu”, vagyis, hogy a Szűzanya közvetítésével jutunk el az Úr Jézushoz. Ez nagyon igaz lett Magyarország esetében. 1038-ban István első magyar király felajánlotta országát a Szűzanyának, 1914-ben az utolsó-előtti magyar király felajánlotta a háborúban álló, megint csak ellenségekkel körülvett országát a Szűzanya szent Fiának, az Úr Jézus szentséges Szívének. Hogy miért az „Úr Jézus Szívének” és miért nem az „Úr Jézusnak”? Mert az Úr Jézus a XVII. században Alacoque Szent Margitnak megígérte: „Valamennyi közösséget megvédem és oltalmamba veszem, amely szükségeiben isteni Szívemhez bizalommal fordul, legyen bármilyen súlyos helyzetben”.

Persze az Úr Jézus nem azt ígérte, hogy annak semmi baja nem történik, aki Szívét tiszteli, hanem azt mondja, hogy oltalmazni fogja. Hazánk is sok szenvedésen ment át — de van, él — és bízni kell benne, hogy az Úr Jézus és a Szűzanya meg fogják őrizni és oltalmazni. Nem imádkozzatok ezért az Úr Jézus Szívéhez ti is?

Az első világháború vége felé egy buzgó jezsuita atya, P. Bíró Ferenc írt egy kis éneket, melyet imádságnak is lehet használni:

Jézus Szíve, a szeretet szent országa Tőled ered.

Magyarország csonka, feldúlt, szent Koronánk gyászba borult

Jöjj Te közénk, ó Szeretet! Légy királyunk mindenfelett!

Halld meg bangos kiáltásunk, ég s föld előtt hitvallásunk:

Jézus Szíve, néped hite Néked adja országunkat örökre!

Látjátok milyen hosszú lett a levelem? De két hónapotok van, hogy elolvassátok — és hogy kérjétek az Úr Jézus Szívének és a Magyarok Nagyasszonyának áldását hazánkra!

Julika néni

MAGYAR VÁROSOK MÜEMLÉKI VÉDELME

Tizenhat magyar város belvárosa, illetve „müemléki együttese” került műemléki védelem alá. A városok a következők: Buda, Kőszeg, Sopron, Eger, Esztergom, Pécs, Győr, Pápa, Sárospatak, Székesfehérvár, Szombathely, Vác, Kalocsa, Szentendre, Mosonmagyaróvár és Veszprém. Tervek szerint fokozatosan védetté nyilvánítják még Szeged, Kecskemét, Debrecen és Keszthely történelmi emlékeit.

Belon püspök halálára

Belon Geilért pécsi segédpüspök a magyar episzkopátus egyik legeredetibb, országos tiszteletben álló egyénisége volt. 1911-ben született. Édesapja el-esett az első világháborúban. Árvaházban nevelkedett, a neves kalocsai jezsuita gimnáziumban érettségizett. Teológiai tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte, 1934-ben szentelték pappá. Fiatalon lett főiskolai tanár, de betegsége akadályozta oktatói munkájában és ezért a gyakorlati lelkipásztori munkakört választotta papi hivatása főterületének.

Az e téren végzett eredményei alapján neve hamarosan ismertté vált. XXIII. János pápa ezért kinevezte címzetes püspökké és a pécsi egyházmegye apostoli kormányzójává. Az állami hatóságok azonban a pápai rendelkezést nem ismerték el és megakadályozták végrehajtását, miután az nem a magyar állam és a Vatikán közötti előzetes kompromisszum alapján történt.

Pécsi segédpüspökké II. János Pál pápa nevezte ki 1982. április 5-én és ehhez most már az állam is hozzájárult. Belon Gellért azonban munkakörét tekintve továbbra is plébános maradt a kalocsai egyházmegyében fekvő Jánoshalmán. Így papi életének 53 esztendejéből 41-et plébánosként, rokkant egészsége ellenére közvetlen és távoli hívei szolgálatában töltött. Püspöki jelmondata – hosszasan tartó súlyos betegsége is utalva – így hangzott: „Sebtől gyógyult”.

Helyi lelkipásztori munkája mellett fardhatatlanul járta az országot mint ismert egyházi előadó és lelkipraktikus vezető. Egyre növekvő népszerűségét széles látókörének, irodalmi műveltségének, szuverén egyéniségének és nem utolsósorban az evangéliumi tanítás eredeti értelmezésének köszönhette.

Munkatársa volt a Vigiliának, a Teológiának, a Szolgálatnak és az Új Ember című katolikus hetilapnak. Az ebben megjelent elmélkedései országsszerte felhívást keltettek, olvasói gyűjtötték, ki-vágták a szövegét. Ebből a sorozatból rendezte sajtó alá „Ellesett pillanatok” című, a liturgikus évet követő szentírási elmélkedéseit. Az 505 oldalas könyv 1986-ban jelent meg a Szent István Társulat kiadásában, „Jézus lelkülete” című kötetével együtt. „Imádkozzál” című sajtós hangvételű imakönyve két kiadást is megélt, amelyek közül az elsőben még a neve sem szerepel.

Gellért püspököt mélyen humánus, keresztény alázatot és ugyanakkor magas irodalmi színvonalat képviselő írásainak szelleme kapcsolta Illyés Gyulához. Ki-

vánságára Belon Gellért mondott búcsúbeszédet sírjánál, amelyben többek között így szólt: „... Te is a szellem teljességére és az emberség tiszta valóságára törekedtél, prófétai arányokat mutató írói pályádon. Aki emberséget akar, azt akarja amit Isten akar. Aki a szabadságért, aki az igazságért és szeretetért küzd, azért küzd, amiért az Isten küzd”.

Ez az átfogó, mélyen humánus szellem irányította Belon Gellért megpróbáltatásokkal teli életét. Ez az indítás hozta el a külföldi magyarság soraiba is, múlt év decemberében. Itt járt köztünk, Münchenben előadást tartott „A modern gondolkodás keresztény elemei” címmel, misét, homiliát mondott, lelkipraktikusokat tartott. „Katolikus életünk érzékeny pontjai” című elmélkedés-sorozatát a bécsi OMC Magyar Katolikus Könyvkiadó vállalati kazettán terjeszti.

Halála előtt egy héttel is Bécsben járt lelkipásztori úton. Apostoli tevékenységét az utolsó pillanatig folytatva, 76 éves korában tért meg Istenéhez, akinek képét kevesen tudták olyan emberközelbe hozni, mint Gellért püspök, aki hittal vallotta, hogy „Minden emberen megmutatja a halál az erejét, mert mindenki meghal. Krisztusban azonban mindenki fel-támad”.

A magyar katolikus egyház és az egész magyarság egy prófétai egyéniséggel lett szegényebb és egy égi pártfogóval gazdagabb.

Kovács K. Zoltán

A müncheni egyházközség életéből

Május 23-án került sor hagyományos tavaszi egyházközségi kirándulásunkra, ezúttal Neuschwanstein környékére.

A reggeli borongós idő ellenére vidáman indult 70 fős csoportunk erre a szép tájra. Rottenbuchból plébános atyánk miséjét követően Steingadenbe vezetett utunk. A városka megtekintése és az ebéd után Schwangau-Neuschwanstein volt barangolásunk következő állomása. Ezen a csodálatos európai hírű kirándulóhelyen már ragyogó napsütés fogadott bennünket. II. Lajos bajor király kastélya lenyűgöző látványt nyújt a Pöllat-szakadék fölötti magányos szirtfokon. Wagner zenéjének hatására épült fantáziavár két emelet magas tróntermet rejt. A Dálnok-terem falait a Parsifal-mondát illusztráló festmények, a lakosztályokat a Lohengrin- és Tannhäuser-mítosz jelenetei díszítik. Kávész, majd az Echelsbacher-híd megtekintése után fáradt, de vidám csoportunk szép élményekkel gazdagodva tért vissza Münchenbe.

*

Május 31-e, pünkösd előtti vasárnap különleges nap volt néhány müncheni család életében. Nyolc gyermek hosszú hetek óta, Gál Csaba egyetemista testvérünk pedig egy éve készült erre a napra. A gyerekek, Fizli Zsanett, Füzéry Anna, Hegyi Virág, Kajáti Bernadette, Király László, Kudelich Csilla, Marczky Zsuzsa, Sebestyén Zsolt az első szentáldozáshoz járultak, Gál Csaba ezen a napon részesült a keresztség és bérmálás szentségében és lett első áldozó.

A zsúfolásig megtelt templomban szülőik, rokonok, barátok és ismerősök sora között vonultak be az ünnepek. Cserhádi atya kedves szavai után felhangzott a „Jöjj Szentlélek, Úristen”, melyet a hívők mély átéléssel énekeltek. Ezután került sor a 24 éves Gál Csaba keresztelezésére és bérmálására. A mise ünnepi asszisztenciával folytatódott, melynek szépségét énekkarunk fellépése

még jobban kiemelte. Majd eljött a megható pillanat, amikor elsőáldozóink felsorakoztak az oltár előtt, hogy magukhoz vegyék a szent ostyát.

Az ünnepek közös hálaadó imája után a kórus előadásában felcsendült a Magnificat, mialatt mindnyájan saját elsőáldozásunkra gondoltunk és kértük az Urat, hogy árássa ki kegyelmét egyházunk új tagjára és elsőáldozó gyermekeinkre.

Az ünnepélyes áldás és a Himnusz zárta le ezt a bensőséges szép vasárnapi misét.

Farkas Júlia

A MÜNCHENI MAJÁLIS

A müncheni magyarok június 27-én rendezték idei majálisukat

A hetek óta tartó esőzés erre a szombatra csak pár ijesztő cseppel képviseltette magát. Ez sem tudta elriasztani azt a 400 embert, aki kijött a szép Grünwaldba. A gyereksívak hamarosan betöltötte az erdei tisztást. Az apróságoknak nem kellett sok idő a barátkozáshoz. Volt eszem-iszom, tánc, tombola. Aztán néhányunk szeme ugyancsak csillogott, amikor a szép dunántúli népviseletbe öltözött néptáncscsoport előadását néztük. Fellépett négy csoport: a Komámasszonyok, a Regösök, a Serdülők és az Aprók. Nagy, nagy tapsot kaptak. A már hagyományos foci-torna is sok nézőt vonzott. Hat csapat küzdelme igazi rangadó hangulatban zajlott. Volt hosszabbítás, tizenegyes rúgásokkal továbbjutás, bíró szidás, aztán a végén a győztesek boldogan emelték magasba az első helyért járó igazi kupát. Este 10 óra felé aztán meggyújtották a tábornozást jelképező fáklyákat és a magyar lobogó körül népdal énekléssel vezették be a zárórát. Befejezésként a székely és a magyar Himnusz mellett levonták a zászlót. Cserhádi plébános úr mosolyogva summázhatta, hogy ez a „juniális” is ragyogóan sikerült.

Detre György

Bérmálás Párizsban

A kép közepén Msgr. Pierre Giraud érseki vikáriusgenerális, dr. Ruzsik Vilmos plébános, jobboldalt Molnár Ottó káplán

Nagy napja volt a Misszióknak május 10-én. Áldozatos asszonyok segítségével e napon a kápolnát a szokottnál több virág díszítette. Minden nagyon nyugodt és ünnepélyes volt. Az izgalom ugyanis már két héttel korábban megtörtént. Akkor látogatott el hozzánk először Msgr. Pierre Giraud érseki vikárius generális, hogy személyesen megismerkedjen a bérmálkozókkal. De még a félnézők is fellélegeztek, mert az érseki helynök szívélyes atyai szeretettel beszélgetett el a jelöltekkel.

A bérmálkozásra felkészült Albeck Endre Gábor, Bárkányi Tamás, Bredoka Anne Mária, Csonka Irén, Györy András, Christian és László, Havas Cécil, Katona Herta, Kulsné Csorba Livia, Miss Zoltán Philémon József, Sándor

Laurence, Teleki Sebastien és Vadászné Szombat Anna jól tükröztek, akár egy szép mezei virágcsokor, a párizsi Magyar Katolikus Misszió összetételét. Volt köztük második generációs Franciaországban született, újonnan menekült, vegyesnyelvű házasságból származó, egészen fiatal és idősebb, akik a háború viszontagságai miatt eddig lemaradtak a bérmálásról. Valamennyiük fényképe tablóként díszíti a kápolna bejáratát.

Kereszttel az élen, a 14 bérmálkozó, bérmászülő, 5 magyar lelkész és Msgr. Pierre Giraud ünnepélyesen vonult be a kápolnába. A mise keretében dr. Ruzsik Vilmos plébános, dr. Léb Tibor egyháztanácsi elnök, a bérmálók nevében pedig Bredoka Anne Mária köszöntötte az érseki helynököt. Az olvasmányokat és az evangéliumot két nyelven olvasták, a mise liturgikus szövege franciául, az ének magyarul hangzott. Közvetlenül a bérmálás előtt Miss Zoltán, 23 éves diák, kérte felvételét az egyházba. A keresztségben a Philemon József nevet vette fel. Tanulmányai miatt tartózkodik 1 évig Párizsban. Mint pogány jött ki Magyarországról és Isten gyermekeként tér majd vissza hazájába. Ő egyszerre részesült három szentségben, mert először vette magához Krisztus testét és vérét is. A bérmálkozók közül még Endre Gábor, Sebastien, Herta és Laurence járultak először az Úr asztalához.

Pierre Giraud elismerően emlékezett meg rólunk, mint mondta, a Mission Catholique Hongroise, mint plébánia, megbecsült helyet foglal el Párizs szívében.

Az ünnepélyes áldás után egyházunk „legfiatalabb tagja” francia nyelven az érseki helynöknek, magyarul a híveknek mondott köszönetet, hogy Misszióknak Krisztusra talált; majd felhangzott az „Isten áldd meg a magyart...” A délutánt hosszúra nyúló ebéd és magyar zene tette hangulatossá. Külön köszönet jár a konyha önzetlen vezetőjének, Jordán Imrének, aki sok önkéntes segítőt lélekkel, jó szívvel gondoskodott valamennyiünk testi jólétéről.

Istennek legyen hála!

Molnár Ottó, káplán

*

350 ÉVES A PÁZMÁNEUM

1987. május 26-án emlékeztek meg a bécsi és bécskörnyéki magyar lelkészek a Collegium Pazmanianum alapítójának, Pázmány Péter halálának 350. évfordulójáról. A kápolnában tartott imaóra után Valentiny Géza prelátnak megáldotta a ház renovált üléstermét, amelyben Msgr. dr. Richter Aladár spirituális ünnepi beszédet tartott. Méltatta a házalapító kardinális életét, munkásságát a katolikus megújulás érdekében. Msgr. Dr. Gianone Egon rektor beszámolt a Pázmáneum helyzetéről és jövőbeli kilátásairól. A Kollégiumot 1623-ban alapította Pázmány kardinális.

WALLENBERG-SZOBOR BUDAPESTEN

Budán, a Szilágyi Erzsébet fasorban felavatták Raoul Wallenberg, svéd diplomata szobrát. Wallenberg a svéd követtség titkáráként érkezett Budapestre 1944 júniusában, hogy megszervezze a magyar zsidóság mentését. Úgynevezett „védő útlevelek” kiadásával mintegy 10-15.000 üldözöttet sikerült megmentenie az elhurcolástól, vagy a biztos haláltól. Májig sem tisztázott körülmények között, 1945 januárjában eltűnt, amikor Budapestről Debrecenbe indult. 1957-ben Gromiko, akkor szovjet külügyminiszter, úgy nyilatkozott, hogy tájékozódása szerint Wallenberg 1947 júliusában a moszkvai Ljubjanka-börtönben szívroham következtében halt meg.

HITES KRISTÓF:

Két történelmi évforduló után

Buda felszabadításának 300 éves, és 56-os szabadságharcunk 30 éves, egymást pár héttel követő évfordulója közvetlenül kínálkozott olyan összehangolt megemlékezésre, amellyel a magyarság páratlan történelmi szerepére meggyőzően lehetett volna ráirányítani a nemzetközi figyelmet. Európa sorsa 300 évvel ezelőtt századokra szóló kihatással Budánál dőlt el. Harminc évvel ezelőtt pedig Budapest utcáin szabadságharcos hőseink a kommunizmus álarca mögött hódító orosz imperializmusra mérték kiheverhetetlen sebeket.

A 30 éves évfordulóval kapcsolatos megnyilvánulások közül a leghatásosabbnak és legjelentősebbnek bizonyult a budapesti, kelet-berlini, prágai és varsói értelmiségi csoportok október 18-án nyilvánosságra hozott közös nyilatkozata, amelyet a négy ország 122 írója, költője, tudósa és az emberi jogok védője írt alá. Az 54 magyarországi aláíró között számosan voltak olyanok, akiket egyes emigrációs hangadók elmarasztaltak bírálataikkal. A nyilatkozat, amelyet a New York Times egyik vasárnapi száma (okt. 19.) terjedelmesen ismertetett, az 56-os magyar forradalmat „közös örökségünknek és ihletünknek” jelentette ki. Befelező szakasza eszmei vezérvonalaként hangzik minden nemzet emigrációja számára: „Kijelentjük közös eltökéltségünket harcolni a politikai demokráciáért országainkban, az önkormányzat elvére épült pluralizmusért, a megosztott Európa békés egysítéséért és demokratikus egységesítéséért, valamint a minden kisebbséget megillető jogokért”.

A hivatalos magatartás 56-tal szemben már kevésbé emlegeti az ellenforradalom vádját, inkább nemzeti tragédiáról beszél, amelynek előidéző okai közt elismeri a megelőző pártpolitika bűnöségét is. A gyógyító recept: a nemzet borítsa a feledés fátylát az ötvenes évekre. Szerencsére van egy művelt, öntudatos szellemi csoport az országban, a demokratikus eszmék köre, amely ebben tovább fertőző seb elkendőzését látja és a társadalmi légkör tisztulására és demokratizálására elengedhetetlennek tartja a forradalom nyilvánosság előtt való tárgyilagos kiértékelését. Meggyőződésük, hogy ez hozzá segítene az új nemzedék kiemeléséhez a nemzeti érdektelenségéből. A nemzet jövőjét fenyegető legnagyobb veszedelem a történelmi hivatástudat gyengülése és az alapját képező erkölcsi eszmények elvesztése.

Mindkét történelmi sorsfordulónak közös tanúsága az, hogy amikor a nemzet léte és történelmi azonosságának folytonossága forog kockán, a lényeges feladatok leegyszerűsödnek és minden mást háttérbe szorító közös cselekvésre szólítanak. A kettős cél, amiért hőseink mind Buda váránál, mind 56-ban Budapest utcáin vérüket ontották és életüket adták az az országnak idegen megszállóktól való felszabadítása és a nemzet külső kényszertől mentes saját társadalmi és politikai életének biztosítása. Nem őszinte magyar az, aki e kettős célkitűzést nem teszi fenntartás nélkül magáévá. Vétkezik a lényeges magyar érdek ellen az, aki másodlagos szempontokért és véleménykülönbségért a cselekvő egységet megbontja és a szabad világ magyarságát egymás ellen harcoló pártfelekre szakítja. Mindkét évfordulós történelmi esemény közös vonása, hogy a nemzetmentés sorsdöntő idején elmosódtak a szétválasztó po-

litikai ellentétek. Zrínyi Ilona Munkács várát védte az elnyomó, fosztogató császári hadak ellen, amikor férje, Thököly Imre hadseregéből ezek csatlakoztak a Szent Szövetség erőihez, amik Lipót császár védnöksége alatt indultak Buda ostromára. 56-ban pártállást félretéve lett eggyé a nemzet életének demokratikus újjászervezésében. Ez a pártokon felüli egymásra találás volt a forradalom igazi fénypontja.

Ebből a történelmi távlatból szemlélve tisztán rajzolódna ki bizonyos ártalmas jelenségek a nyugati magyarság életében, amik a közös lényeges feladat teljesítését gátolják; egyben bizonyos feladatok, amiket a magyar jövőért való felelősség közös követelményként ró ránk.

Történelmi távlatban az emigráció bennitő, idült betegségének bizonyul az állandó elkülönítő osztályozás jobb és bal oldalra, ami a legtöbb esetben elfogultságból, a múltból megrekedt látókörből ered és egymás iránt bizalmatlan, gyanakvó és együttműködésre képtelen táborokba különíti a lényegében egy cél felé törekvő magyarokat. Ami még megregebbé teszi az elkülönülést, az irracionális elfogultság egyben rásüti a balra állítottakra, a bibliai Végítélet feltehetően tekintélyével, a renegátok, az „apokaliptikus Vörös Sárkány szolgáló”-nak, vagy legalább is a hasznos idiótáknak bélyegét, míg a jobb oldalra sorakozók az egyedüli nemzeti üdvözülés képviselőivé avatják magukat.

Az otthoniak sorsát kívülről beidegöződött gyanakvó szemmel kísérő emigrációs szemlélet kísértése, hogy a magukat nemzeti szószólókká előléptetők a maguk kényelmes és biztonságos, de rövidtávú látóköréből ítélkeznek azok felé, akik otthon kényszerű körülmények közt, létbiztonságot kockáztatva próbálják a magyar életet elviselhetőbbé, a lélegzést egy kissé szabadabbá tenni. A csálhatatlan ítélet palástjában tetszelegve hirdetik az egyedül honmentő nézetet, marasztalnak el mindenkit, akik nem az ő meglátásuk és személyi meggyőződésük vonalán mozognak. Ezek az erkölcsi felelősség nélküli írkálások süllyesztenek le gyakran a keresztény jobboldalnak márkázott sajtót a hecc-irodalom színvonalára és riasztanak el sok művelt magyar embert a közéleti szerepvállalástól.

A kettős jubileum történelmi távlatában világosan kirajzolódna az elsőrendű közös érdekek és kötelezettségek is. Az első ezek között a külföld felé, mindenek előtt a befogadó ország felé a magyar múlt, a magyar becsület és a jogos magyar igények egyöntetű képviselése.

A másik vitathatatlan közös érdek és feladat az utódállamokba kényszerített és pusztulásra ítélt négy milliányi magyarság védelme a szovjet hatalmi érdekek által némaságra kényszerített magyar kormány helyett is.

Az emigráció minden erőfeszítése a magyar jövőért hiábavaló, ha nem tud kinevelni egy olyan új nemzedéket, amely a nemzet történelmi hivatástudatát tovább őrzi új hazájában és készen áll a magyarság érdekeinek védelmére bármikor a hivatali posztján és a társadalmi és politikai szintéren, amikor erre szólítja fajtája érdeke. E tekintetben sok más nemzet emigrációjánál kedvezőbb helyzetet biztosít számunkra a Magyar Cserkész Szövetség világrészekre kiterjedő felbecsülhetetlen munkája, amely a saját ifjúsági szervezetével csö-

döt mondott hazai kormány irigységét is felkeltette. A Cserkészszövetség erkölcsi és anyagi támogatása minden öntudatos magyarnak a jövőbe tekintő feladata.

Végül mindkét évforduló arról tanúskodik, hogy a nemzet jövőjének kulcsa végső fokon az otthon élő nemzet kezében van: lelki-erkölcsi erejükkel, a nemzeti hivatástudat legyőzhetetlen hitével ők képesek egyedül népünknek jövőt és új történelmi szerepet biztosítani. A külföldi magyarság szellemi vezetőinek nem lehet más értelmes feladata és hivatása, mint egyrészt nemzeti sorsunk iránt fenntartani a külföldi figyelmét és érdeklődését, másrészt minden lehető módon támogatni a nemzet erkölcsi és biológiai erejének, s történelmi hivatás-

tudatának erősödését. Ehhez legkevésbé segít hozzá a hazáról mindent gyanakvással fogadó, hazafelé csak elfogult bíráló szemmel néző, szándékosan elszigetelődő magatartás. A nemzet életét együttérzéssel figyelő érdeklődés, a lelket gúzsba kötő rendszer részein áthatoló segítő készség, a mindent ledorongoló, vagdalkozó hazafiaskodás helyett javító szándékú bírálat, ez a számunkra osztályrészül jutott s egyedül értelmes emigrációs szerep.

A háromszáz éves múlt benne van 56 dicsőségében és fájdmában is és hatalmi gátlást legyőzve továbbítja üzenetét azoknak, akik kezüket a nemzet érverésén, és fülüket a nemzet szívdobogásán tartják. Ezek magyarságuk lelki mélyében minden gátlástól mentesen átérzik, hogy 1686-ban Budavárban ugyanaz a magyar sors küzdött a fennmaradásért és jövőért, mint 56-ban Budapest utcáin.

Lelkisegély Szolgálat Magyarországon

RÖVID INTERJÚ SZABÓ JÁNOS GYÖRGGYEL

Életünk: Hallottuk, hogy a „Szeretet-szolgálat-lelkisegély-deviancia” területén működsz Magyarországon. Hogyan kerültél oda?

Szabó: November 1-én függetlenítettek, hogy megszervezzem a Katolikus Egyház deviánsok között végzendő munkáját, illetve a katolikus lelkisegély szolgálatot.

É: Mit jelent e szó: deviáns?

Sz: Akiknek a kábítószerrel való élés — akármilyen formában — szenvedélyüké vált és saját erejükből nem tudnak szabadulni helyzetükből.

É: Ez-e az első próbálkozás ezen a területen?

Sz: Egyházközségi szinten már működik Alkoholistákat Mentő Misszió az ország különböző nagyvárosaiban.

É: Kiket értek el, kiken akartok segíteni?

Sz: Mi a munkatársainkkal a válságba jutott házasságok, a veszélyeztetett fiatalok, kábítószeresek, öngyilkosok pasztorációját céloztuk meg.

É: El tudjátok látni e hatalmas munkát egy munkacsoporttal? Hol működtek?

Sz: Három munkacsoportunk működési helye, illetve a telefon Lelkisegély Szolgálat központja a Május 1 úti templom altemplomában működik. Az altemplombeli helyiség a koordinációs iroda is, emellett átmeneti segélyhely, ahonnan a megfelelő intézményekbe irányítjuk a rászorulókat.

É: Mik a terveitek?

Sz: Tervezzük rehabilitációs házak vásárlását, illetve építését. Az első ilyen házunk egy kastély. Felújítása, rendbehozatala után szenvedélybeteg fiatalok számára szeretnénk itt munkalehetőséget adni a kastélyhoz tartozó földön (földművelés, állattenyésztés, műhelyek) segítve, támogatva ezáltal őket az új élet elkezdésében, gyógyulásukban.

É: A kastély rendbehozatala nem kis feladat! Hogyan oldjátok ezt meg?

Sz: Idén nyáron lelki építőtáborokat szervezünk fiatalok számára, hogy a kastélyt rendbehozzuk és legalább részben lakhatóvá tegyük. Anyagi lehetőségeink szűkösek, de bízunk Istenben, aki öltözteti a mezők liliomait és táplálja az ég madarait is.

É: Hol jöttök még össze?

Sz: Bérelünk egy kis házat Budapest közelében, ahol hétvégi együttlétek formájában szeretnénk munkatársainkkal készülni erre a nehéz és igen sok ener-

giát, erőt igénylő szolgálatra. A Csened Házát — ebben a Budapest-környéki kis faluban május közepén nyitjuk meg.

É: Ki lesz az első vendégeitek?

Sz: Első vendégünk egy gyógyult narkós fiatalember a feleségével, akik külföldön egy jól működő rehabilitációs ház vezetői. Azért jönnek, hogy átadják tapasztalataikat, és hogy együtt imádkozzanak velünk.

É: Köszönjük az érdekes válaszokat, Isten hathatós segítségét kérjük munkáitokra!

F. O.

FELVÉTEL AZ INNSBRUCKI MAGYAR INTÉZETBE

Intézetünk mint magyar egyetemista diákokthon felvesz az 1987–88-as tanévre érettségizett magyar fiúkat, kik egyetemi tanulmányaikat az itteni tudományegyetem valamelyik fakultásán akarják elkezdni vagy folytatni. Jelentkezési határidő f. é. szeptember 22.

Az Innsbrucki Tudományegyetem-nek jelenleg 7 fakultása van. Így lehetséges itt teológiai, filozófiai, jog- és államtudományi, közgazdasági, szociológiai, orvosi és különféle természettudományi, továbbá magas- és mélyépítészeti tanulmányokat elkezdni, illetve folytatni. Az október 1-én kezdődő téli szemeszterre vonatkozó — a felvételi feltételeket is tartalmazó — „Vorlesungsverzeichnis” szeptember elején jelenik meg és kapható Innsbruckban, a „Wagnerische Universitätsbuchhandlung”-ban.

Diákokthonunk, a „Collegium Cardinal Mindszenty” egy szép nagy villa, Innsbruck villanegyedében Több mint 30 éve áll fenn. Egy keresztény, magyar középosztály felépítését szolgálja, minden valálkülönbség nélkül. Innen az egyetem autóbusszal, de méginkább kerékpárral 15 perc alatt elérhető. Az intézetet alkalmi adományokból tartjuk fenn, állami vagy egyházi támogatás nélkül. De fenntartásához a növendékek is hozzájárulnak, ez havonta 1.100 Schillinget (+ 10% MWSt adó) tesz ki. Fizetendő belépés-kor, illetőleg minden hó elején előre. Ezért jár: lakás, egy- vagy kétágyas szobában, fűtés, világítás, fehérnemű mosatása. Az egyetem előadási nyelve német. Az intézet nyelve magyar.

A kollégiumba való felvételre jelentkezni lehet a következő címen, sajátkezűleg írt levélben: Msgr dr. Gróh Béla igazgató, A-6020 Innsbruck, Richard-Wagnerstr. 3.

SZAMOSI JÓZSEF:

Hedvig, az angyalarcú királynő

A litvánok most ünneplik kereszténnyé válásuk 600. évfordulóját. A jubileum alkalmából június 28-án II. János Pál pápa a római Szent Péter dómban szentmise keretében boldoggá avatta az 1927-ben elhunyt litván Matulaitis érseket. Az ünnepségen a világ minden részéből mintegy kétezer litván zarándok vett részt. De nemcsak a litvánokra, ránk, magyarokra is kötelességszerűen hárul a litván nép nagy jubileuma történeti eseményeire emlékezni, minthogy azoknak igazi, fölmagasztosult hőse, Nagy Lajos királyunk leánya, az egykorú források szerint „elbájolóan szép” Hedvig volt. Íme, az élete:

Kezdjük ott, hogy Nagy Lajos csak nehezen viselte fején a lengyel koronát. Lengyelország kormányzását okosságából, meg tapintatból is lengyel anyjára, Lokietek Erzsébetre bízta. A különben eszes, a politika szövevényeiben eligazodni tudó Erzsébet kormányzása alatt azonban kiéleződtek az amúgyis feszült belpolitikai viszályok, a lengyel asszony tüntetően magyar udvart, magyar szokásokat tartott s a lengyelek hovatóvább jogos gyűlölettel viseltettek az „idegen” uralommal szemben. 1376-ban véres összeütközés keletkezett s ha igaz, 160 magyart öltek meg Krakkóban.

Sokat és szívesen emlegetjük a magyar-lengyel történelmi barátságot, amely István király óta a századok folyamán csak szorosabbá vált. A két nemzetet uralkodóházain keresztül rokoni és politikai kapesok, hasonló küldetésstudat (*Nyugat védőbástyája*), hasonló történelmi sors kötötték össze. Már az Árpádfiak lengyel földön találnak menedéket; Erdély adta nekik egyik legnagyobb uralkodójukat, Báthori Istvánt; Rákóczi lengyel földön, Brezán várából adja ki *édes hazánk és nemzetünk érdekében* első manifesztumát és onnan küldi haza a *Cum Deo pro patria et libertate* felírású piros selyemzászlót. Később is a „testvéri” együvértarozásnak mennyi megható, szinte napjainkig tartó megnyilatkozása, — hiszen ismerjük őket! — És groteszk tréfája a sorsnak, hogy a 900 éves barátságra éppen Nagy Lajos lengyel királysága vet sötét árnyékot. De egy név mégis szívárványként ragyog fel a viharfelhők mögül, egy fényes név: Hedvigé.

Hedviget, Nagy Lajos legkisebb leányát már a bölcsőben eljegyezték Habsburg Lipót osztrák herceg ugyancsak gyermekkorú, Vilmos fiával. Négy év múlva, 1377-ben, a Duna-menti Hainburgban az ünnepélyes eljegyzésre is sor került. A *bölcső-diplómia* ritka kivételeként, Hedvig és Vilmos később megszerették egymást.

Am a történelem Hedviget más sorsra jelölte ki. Nagy Lajos halála után, az örökösödési rend szerint, idősebb leányát, Máriát illette volna a magyar, s ezzel együtt a lengyel trón. Ő azonban Luxemburgi Zsigmonddal (a későbbi magyar király- és németrómai császárral) volt eljegyezve s a lengyelek — élükön Oppelni (Opuliai) László herceggel, aki Lajos királynak afféle helytartója, egy időben nádora s Hedvig mellett a gyám szerepét töltötte be — semmiképp nem akartak „német” herceget maguknak. Hedviget, a kisebbik lányt viszont vonakodás nélkül elismerték királyuknak. Így azután a 11 éves Hedviget 1384-ben, az ország primása, a gneseni érsek, Krakkóban lengyel királyné koronázta.

Vilmos, a völegény, boldogan sietett Krakkóba, hogy esküvőjüket, amelynek a dátumát is már kitűzték, előkészítse. Ekkor azonban váratlan szereplő jelent meg a színen. A vitéz, még pogány hiten lévő, rettegett szomszéd, Jagello litván nagyfejedelem fényes küldöttség útján feleségül kérte Hedviget. Kész volt Hedvig kezéért egész népével együtt megkeresztelkedni s Litvániát Lengyelország-

gal szövetségben egyesíteni. Hedvig anyja hallani sem akart a kéréstől, Hedvig is irtózáttal gondolt egy ilyen házasságra. Igen ám! De a lengyel nemesség és papság ilyen ajánlat után egyöntetűen Jagello pártjára állt, hiszen Lengyelországnak legveszedelmesebb ellenfele volt a kérő, s az Egyháznak sem lehetett közömbös a litván népnek a nyugati kereszténységhez való csatlakozása. Vilmos előtt tehát bezárultak a kapuk.

BOLDOG HEDVIG

Prokop Péter festménye a „Magyar szentek” sorozatból

Hedvig kétségbeesve próbált Vilmosal találkozni. Egy hatalmas szekercével már éppen levérni készült a várkapu zárát, hogy völegényéhez meneküljön, de ebben is megakadályozták. Amikor aztán — ahogyan a hagyomány tartja — a kápolnában imádkozás közben egy égi hang azt tanácsolta neki, hogy hozza meg az áldozatot Lengyelország üdvére, lemondott eddigi dédelgetett ábrándjairól s ahósi önfeláldozást, a szerelméről való lemondást vállalt. Vilmosnak menekülnie kellett a várból, soha többé nem találkoztak.

Az egyezés megtörtént. Három nappal Jagello megkeresztelkedése után, 1386. február 18-án, a 13 éves Hedvig, a mindenkit elbájoló angyalarcú királynő, a krakkói dómban kezét adta a nálánál 26 évvel, egyesek szerint ennél sokkal idősebb, harcokban edzett, morckülső Jagellónak, aki — miután rövidesen őt is megkoronázták — felvette a II. Ulászló (*Wladyslaw*) nevet. A harcias litván nép, amelyet Nagy Kázmér és Nagy Lajos hasztalan próbált megtéríteni, egy törékeny, félig gyermeklány önfeláldozása révén vette fel a kereszténységet.

Az országgraszoló esküvőre összehozott vendégek közül ketten feltűnően hiányoztak: a menyasszony egy évvel idősebb testvére, Mária magyar királynő, valamint anyjuk, Erzsébet, az özvegy magyar- és lengyel királyné. Velük és körülöttük éppen akkoriban véres események zajlottak s ezek odavetettek végül, hogy a délvidéki lázadók

Erzsébetet saját lánya szemeláttára fojtatták meg Novigrádban.

Az esküvő után Hedvig csodálatra méltó lelkierőről tett tanúságot. *A kis vértanú királynő arcán senki nem látott már bánatot és szomorúságot, — írja egy hazai történész, Dümmerth Dezső — lelkében akkor már úgy látszik, átvette szerepét az a fegyelem, melyet a keresztény hívők aszkézisnek neveznek.* Hedvig tehát az önfeláldozás és erkölcsi nagyság felé vezető ösvényre lépett, mint előtte Árpádházi nagynénjei: Szt. Erzsébet és Szt. Margit.

Életéről egykorú feljegyzések aránylag keveset mondanak. Talán azért, mert megbékélt életet élt, az Anjouk életét kísérő sorstragédiák elkerülték. Pedig nem lehetett könnyű gyermeklányként idegen országba kerülve, idegen férj mellett, elszakadva anyjától, testvérétől. Mondják: sokat utazott, jótékonykodott, fölkarolta a szegényeket, kórházakat, kolostorokat alapított, nem szűnt meg fáradozni a tudományos élet felvirágoztatásáért, országa lelki-szellemi gyarapításáért. Jellemében erő és szelídség párosult. Amikor férje a zavarók ellen keményen föllépett s jószágait elkobozta, Hedvig visszaadta azokat. Ez időből való egyetlen feljegyzett mondása: *Ha vissza is adtuk elvett javaikat, ki fogja visszaadni elvesztett könnyeiket!*

Hedviget lengyelek és litvánok bizonyára magukénak érzik. Mennyiben tarthatjuk magukénak mi, magyarok? Ami döntő súllyal esik itt latba: *Hedvig mind apai, mind anyai ágon, egyazon fokon, az Árpádházi szentkirályok vérszerinti ivadéka, lévén Nagy Lajos dédanyja, Mária-, és Kotromanics Erzsébet dédanyja, Katalin testvérek: mindketten V. István magyar király leányai.* Kü-

lönben „bosnyák” Erzsébet s természetesen Hedvig is a közismerten magyar szellemű budai udvarban nevelődött, ott pedig a magyar nyelv tudása „kötelező” volt. Jellemző, hogy Hedvig magyar gyóntatót vitt magával Krakkóba. Honvágyat is érezhetett szülőhazája iránt, 1392-ben Mária nővérével nagyobb magyarországi utazást tett. Magyar öntudatára vet fényt, hogy Mária halála után annak férjét, Zsigmondot, nem ismerte el magyar királynak. A magyar trón törvényes örökösének egyedül önmagát tekintette.

Jagelloval való házasságából egy leánygyermek született, akit nagyanyjáról kereszteltek Erzsébetnek. De a Nagy Lajos-unoka hamarosan meghalt s az őt világra hozó édesanyját is nemsokkal utóbb gyermekágyi láz vitte el 1399. július 17-én. A krakkói dómban van eltemetve. Márvány szarkofágján — a hogy szokás — fekvő helyzetben ábrázolták, fején koronával, imára összetett kezekkel. Latin sírversében, a többi közt önfeláldozó házasságára alludáló sorok olvashatók, magyarul ilyenformán: *Érzelmét gigászi erővel megfékezte, magát önmagának vetve alá!*

Hedvig szenttéavatási eljárását II. János Pál pápa, még mint Wojtyla krakkói érsek sürgette, s a lengyelek már 1419-ben kérelmezték Rómában, de a dicséretes kezdet a történelem viharzásában, — akár a mi Szent Margitunké hét évszázadon keresztül! — folytatás nélkül maradt. A lengyelek azonban ma is nemzeti szentként tisztelik.

A magyar Anjou-ág utolsó hajtása, aki a lengyelek és litvánok kettős koronáját viselte, a lengyelek szeretett Jadwigája, mindössze 26 évet élt. Kóporsójánál a lengyelek mégis úgy érezték, hogy minden idők legnagyobb királynőjét veszítették el. Csakugyan: angyalarcú királynő volt, de szépsége nemcsak külsejéről, hanem lelkéből, egész lényéből sugárzott. ■

Olvasói levél

Egy erdélyi székely pap Nyugatra menekült nővére leveléből vesszük az erdélyi magyarság helyzetére rávilágító sorokat:

... Sajnos, nálunk olyanok a politikai viszonyok, hogy úgy élünk, mint a rabok és aki nem viselkedik visszavonultan és nem illeszkedik be a megadott helyzetbe, azt állandó megfigyelés és zaklatás éri a román hatóságok: a Securitate meg a rendőrség részéről. Az utóbbi években a helyzet sokat romlott. A Román KP politikája tönkretette teljesen az ország nemzetgazdaságát. A nép éhezik... A nők meglevő gyermekeik számára is csak igen nagy nehézségek és túlfizetések árán tudják „beszerezni” a legszükségesebb ennivalót. A román népet a román hősi múlttal eteti az államfő és sikerült neki a magyarok (mint „barbár betörők” és „rég elnyomók”) ellen hangolni őket.

A magyar népet a gazdasági nehézségek mellett nagyon nyomasztja a fokozódó nyílt nemzeti elnyomás, Ceausescu magyar-ellenes politikája és egyúttal a magyar kultúra folyamatos és biztos megsemmisítése...

Bőség csak alkoholból van. Hihetetlen, hogy mi van nálunk!... Azt azért még leírom, hogy nálunk: X-faluban ok nélkül is megverik a rendőrök az embereket. Ha két ember az utcán beszélget, az már gyanús. Sötétedés után pedig nem tanácsos az úton járni, mert esetleg megverik a rendőrök. A faluban már több embert megvertek, köztük a kisebbik öcsémet is... Az öcsém egyszer-

rű, becsületes és jókezü szakmunkás, semmi pártnak nem tagja és nem foglalkozott soha politikai dolgokkal. És mégis! Az ilyen helyzet mellett azt hiszem, senki nem fog csodálkozni azon, hogy elmenekültünk... Nagyon boldogok vagyunk, hogy az Isten megsegített és megszabadított minket, csak az otthon maradtakat sajnáljuk...

(Teljes aláírás)

Ki emlékszik még rá?

Egy népszerű német hetilap, a *Wochenspiegel* cikkének alábbi mondatán akadt meg a szemem: „Ki emlékszik még egyáltalán Nyiregyházi Ervinre?” — Ugyan ki! Gondolom én is. Aztán a cikk elmondja, hogy: „A kis Ervin ’csodagyerek’ volt: két éves korában már zongorán játszott és csak négy éves (!), amikor mint komponistát ünnepelte a zenei világ. Második Mozart lesz belőle” — írta az európai sajtó a magyar csodagyerekről. Minden erre mutatott. Tíz éves korától (1913-tól) kezdve külföldön is nagy sikerrel adott hangversenyeket. A következő évben Berlinbe, később Amerikába került. Művészi csillaga azonban egyre hanyatlott, végül Hollywood-i filmvállalatoknál kötött ki, mint „házigongorista”. Az egykor ünnepelt csodagyerek elhagyottan, teljesen elszegényedve, nemrégiben halt meg 84. életévében. Los Angelesben nyugszik — a szegények temetőjében.

Sz. J.

SCHERMANN RUDOLF:

Riport az örök életről

3. RECEPT
SZOKRATÉSZ,
AVAGY AZ INTELLIGENS ÉLET

2.

Barátai, de az utókor sem vette mindig észre, hogy mekkora küzdelem folyt kiegyensúlyozottságának leple alatt Szokratész lelkében. Hiszen alapjában véve mégiscsak váratlanul érte a halálos ítélet, s még nem kényszerült eddig arra, hogy a halál gondolatával saját maga számára megbirkózzék. E belső küzdelemben elfáradva néha ahhoz a gondolathoz menekül vígasztalásképpen, hogy hiszen úgys koros már, legfeljebb pár évvel élhetett volna tovább. De aztán összeszedi magát, s a maga bölcselkedő módszeréhez visszatérve próbál behatolni a halál értelmének legmélyebb rétegeibe.

Először a tiszta értelmi megfontolás síkján latolgat. „A haláltól félni — mondja — nem más, mint úgy tenni, mintha valamit tudnánk, amit nem tudunk. Mert senki nem tudja: mi a halál, mégiscsak azt sem, hogy nem ez-e a legnagyobb jó — az ember számára?”

A sajátmagának feltett tépelődő kérdésre pascali felelettel válaszol: „Hagyjátok meggondolni, mennyi okunk van arra, hogy azt feltételezzük, a halál jó. Mert a halál egy a kettő közül: vagy nemlét és semmiféle érzékeléssel nem rendelkező, vagy ahogy mondják: a lélek elvándorlása egyik helyről a másikra. S ha olyan mint az álom, amelyben az ember még csak nem is álmodik, a halál nyereség lenne. Ha pedig a halál kivándorlás egyik helyről a másikra, s ha igaz, amit mondanak, hogy ott vannak mind a halottak, lehet-e ennél nagyobb jó?” Félistenek, igazságos bírók és költők között lenni nem lehet kellemetlen — vélte.

Hogy a halál nem rossz, ahogy az emberek nagytöbbsége képzei, hanem a végső jó, arra végül is nem racionalista belátás viszi. E ponton a hit síkjára lép, s onnan értékel.

Nem gyávaságból veti magát a hit karjaiba. Ellenkezőleg: életének jeleiből következtet logikus módon arra, hogy a halál nem szörnyű vég, hanem az élet melódiájának crescendóvá teljesülése.

Azonnal tudja persze, hogy a hit előlegezett bizalom, s nem bizonyított tudás. De benne megvolt az az alapvető merészség és nagyvonalúság, amely nélkül nem lehet a hit útját járni. „Szép merészség hinni a mítoszban” — mondotta.

A bölcs athéni persze nem állt meg annak megállapításánál, hogy a hit fényében szemlélve a halál jó. Ő értelmet keres az elmúlásban. Meg akarja szeretni a halált. Nem önmagáért, hanem mint eszközt egy távolabbi célhoz. A halál mélyebb értelmének felfedezése egész intellektuális szenvedélyének hajtóerejévé válik, amely most már szinte magával ragadja, s az élet tarka színeit elhalványító fényvel világít tudatába. A halálnak tett furcsa szerelmi vallomása mehökkenti tanítványait, akik nem tudják: sírjanak-e, nevensenek-e.

Lelkének ezen indulatát egy jelentéktelen mellékmonddal árulja el. Euenosnak, egyik ismerősének, jókívánatait küldve e kívánságokhoz hozzáfűzi, hogy „amennyiben Euenos okos, minél előbb igyekszik követni engem. Én pedig ma megyek, ahogy látjátok, mert az athéniak így parancsolják”.

Más szóval: a bölcsnek, ha valóban a bölcselkedés őszinte barátja, a halálra kell törekednie. Félreértések elkerülése végett azt is azonnal megmagyarázza Szokratész, hogy nem valami öngyilkosságra gondol. Saját életét elvenni senkinek sincs joga, hiszen hite szerint az emberek az istenek egy nyáját alkotják, s egy nyájtulajdonos sem szeretné, ha egyetlen állat is önmaga vetne véget életének. Sőt, ha tudná, megbüntetné ezért. Így az istenek is méltán haragusznak az öngyilkosokra. — Meghalni csak az istenek utasítására szabad, s Szokratész ilyen utasítást lát abban, hogy daimonja nem gátolta meg e lépését.

Kebesnek nevetnie kell. Nem érti egészen, miképp kell a bölcs embernek halálkórosnak lennie? Szokratész megmagyarázza. A halál nem más, — ebből indul ki — mint a test és lélek különválása. Az igaz filozófus nem sokat tördököl életében ruházkodással, étkezéssel, nemi ösztöneinek örökké kielégületlen kiélésével, hiszen a lélek felé fordulva él. S ezt azért teszi, mert a lélek hordozza gondolatainkat s egyedül a lélek képes arra, hogy az igazságot megközelítse. A test és az érzéki megismerése nem közölnék megbízható adatokat a létről. Hiszen az érzéki megismerése folyamatát különböző szubjektív elemek, hordalékok gátolják: öröm, fájdalom, betegség, félelem, vágyakozások. Azonfelül életünk a testben a pénz, a háborúk, érdekek és gondok ezerfelé húzó béklyóiban játszódik le, a lélek képtelen arra, hogy zavartalanul foglalkozzék az igazsággal. Erre csupán mindegy béklyók lehullása, a halál után lesz módja. „És nyilván akkor kapjuk meg csak azt, ami után vágyunk, a bölcseséget, ha halottak leszünk, míg élünk, nem”. Mert ha a testtel lehetetlen valamit tisztán megismerni, csak két dolog lehetséges: vagy sohasem jutunk el a tudáshoz, vagy csak a halál után. Mert akkor a lélek különálló lesz, elválasztva a testtől. Előbb nem.

Így tekintve a halált, mint az igazság leplezetlen feltalálásának lehetőségét, ellentmondás lenne, ha a bölcs, aki erre a pillanatra várt és vadászott egész életében, félne a haláltól. Sőt: alig várja jövetelét. Egész intellektuális szenvedélyének kielégítő pillanata lesz a halál.

Szokratész persze hisz a lélek halhatatlanságában. A halál pozitív funkciója felől nézve a bölcsnek az életre szóló receptje így hangzik: *okosan élni*.

A bölcsesség kell hogy az ember egyetlen igaz szerelme legyen. Az igazság keresésének izgalmas, soha véget nem érő kalandja. Ez persze, mint minden életfeladat, koncentrációt követel. Másfelől: mindenfajta zavaró tényezőnek kikapcsolását. Kerülni kell mindazt, ami a lélek kutató szemé elé hályogot vonhat: az e világ dolgaival való túlságos törődést, vagy a szenvedélyekbe való elmerülést. Azonban nem passzív semmittevésbe merülő szemlélődésről van szó. Szokratész élete a cáfolat erre. Ha valaki, ő valóban Athén érdemes polgárának tekinthette magát, mert sokat tett a közért.

Buddha aszkézise arra irányult, hogy megakadályozza az újjászületést, s vele a földi élet gyötrelmeit. Szokratész azért követel aszkézist, hogy az ember már itt e földön megízlelhessen az Igazságot, amelynek tökéletes teljességét a halál után tapasztalja majd meg. Mosolygós

arcával csak az ilyen élet után lehet meghalni. S a bölcs tanúságot tett arról, hogy bár sokféle úton járható az élet, ez az út a legkifizetődőbb.

Érthető, hogy egy ilyen tartalmakkal rendelkező élet, mint az övé, nem tekinthette a halált ellenségének, hanem élete logikus kiteljesedésének. Így tehát Szokratész nem folyamodott a drámai eszközökhöz, amellyel az emberek igyekeznek a halál jövetelét elhalasztani. Módjában lett volna a bíróság előtt jeleneteket rendeznie, gyermekeivel demonstrálnia. Nem tette. Barátai szívesen vállaltak volna kezességet, s fizettek volna érte váltságdíjat. Nem akarta. Kivándorolhatott volna más országba. De annyira patrióta volt világéletében, hogy Athént csupán akkor hagyta el, mikor az állam érdeke követelte, s egyébként is: bárhová menne, újra csak ugyanazok a nehézségek tárnának eléje, hiszen az emberek azon fajtajához tartozott — mint a legtöbb emigráns intellektuel, — akik nem tudnak hallgatni, mert életük egyetlen, az igazság büvkörében lefolyó intellektuális kaland.

És senkinek nincs olyan nehéz sorsa, mint annak, akiben a keresés szenvedélye hajlíthatatlan jellemmel, átkokat, fenyegetéseket, indexeket és bitófákat meghazudtoló szókimondással párosul. Így Szokratész egy konzekvens élet utolsó lépéseként vállalja a halált.

Egész életét átszötte az ember abszurd helyzetének felismerése. Bölcs iróniája volt ennek a szituációnak jellemző kifejezése. Robbanásig sűrített tömör kivonatát abban a pillanatban nyújtja, amelyben így beszél: „Most elmegyek, s általatok halálra ítéltettem. Ezek azonban (vádlói) az igazság által ítéltettek méltatlannak és igazságtalannak. És én is megnyugszom e felismerés alapján, meg ezek is”.

A mindennapi ember szemével nézve, lehetetlen nem érezni e mondatban

EGY MONDATBAN

● *A vatikáni posta* a lettek- és litvánok kereszténnyé válásának 800-, illetve 600 éves jubileuma alkalmából egy-egy bélyegsorozatot bocsátott ki.

● Málta új miniszterelnöke, *Eddie Fenech Adami*, a választásokból győztesen kikerült „Nemzeti Párt” vezére, kijelentette, hogy az egyházi tulajdonnak a szocialista kormány által tervezett kisajátítását nem fogja keresztül vinni — ellenkezőleg: véget akar vetni az egyházellenes intézkedéseknek és a Vatikánnal új konkordátum megkötésére törekszik.

● *Jáki Szaniszló* USA-ban élő magyar bencésatyának Fülöp herceg a Windsor-i kastélyban átadta az ún. Templeton-díjat, melyet ebben az évben neki ítéltek a tudomány és a hit közti felbonthatatlan kapcsolat modern igazolása elismeréséül.

● *Középkori domonkos kolostor falait találták meg Pécsen*. A Becket Tamás canterbury érsekről elnevezett kolostor és templom az 1529-es tűzvészkor pusztult el, faragott köveit a törökök beépítették a dzsámiba és fürdőbe.

● A Püspöki Szinódus Főtitkársági Tanácsa májusvégi összejevételén tárgyalta az *őszi szinódus előkészületeiről*, amely — mint ismeretes — a világiak hivatásával és küldetésével foglalkozik.

● Bécsben az *Oszták Egyházak Ökumenikus Tanácsa* ortodox, evangélikus

a kiáltó aránytalanságot. Szokratész ítélkezik bírái felett. Egyik oldalon a magányos egyedülálló ember, a maga láthatatlan, foghatatlan, belső igazságával, a másikon a tömeg, a hatalom látható jeleivel, s a kézzelfogható „igazságszolgáltatással”.

A tömeg diadalnak érzi ítéletét. Szokratész vereségnek. S amennyiben szilárd belső meggyőződése azt sugallja, hogy valóban ő a győztes és az igazság ítélete a döntő, e gesztussal legyőzi saját maga abszurd helyzetét. A szembeállítás persze megmarad: a kívülálló számára nincs groteszkebb helyzet, mint a tömeg, a környezet nyomasztó súlyú ítélete, s vele szemben az egyes ember. De nincs felemelőbb sem, mint az abszurd helyzetnek legyőzése, amely nem oldja fel azt, mert erre képtelen, de elfogadja, éspedig, mint győzelmet fogadja el, s amelyet Szokratész így fejez ki: „Én is megnyugszom e felismerés fényében s ezek is”.

A görög *areté* az érvényesülés, célszentesíti az eszközt alapján álló szofisztikus erkölcsének, helyesebben erkölstelenségének világában nem élhetett meg egy szokratészi jellemű férfiú.

E szituációt ma is megtapasztalhatják mindazok, akiknek számára egy szellemes mondás szerint a jellemesség nem vált „hobbyvá”, hanem a középszerű költők, selfmade-politikusok és gazdasági csodakapitányok, „a pénz szentesíti az eszközt” újkori aretéjének világában az igazságkeresés szerelmesei.

A megalkuvás kísértése annál nagyobb, minél kisebb, gerinctelenebb e jellem, s minél nagyobb az irányított közvélemény, a „juste milieu” nyomása az egyesre.

A szokratészi recept nem könnyű. De bármely mítosz legyen is motiválója egy ilyen életnek: magaslatai a mai konzumnívóra nivellált világban is ellenállhatatlanul vonzanak a gazdagabb, intelligensebb élet kevesek előtt ismert boldogsága felé.

(Következik a 4. Recept: „Krisztus; avagy az örök élet”)

és katolikus résztvevőkkel kerekasztal beszélgetést rendezett a *Mária-tiszteletéről*.

● A Vatikánban 33 új svájci gárdista tett ünnepélyes esküt.

● Húsz órával (!) azután, hogy a pápa befejezte németországi látogatását, útjáról a Burda-kiadónál megjelent egy 164 oldalas könyv, 68 színes fényképpel, 150 ezer példányban.

● „A vallás a modern társadalomban” címen tartottak a svájci Luzernben tanulmányi napokat, amelyen katolikus és protestáns szakemberek elemezték: hogyan tükröződik a szekularizáció körünk emberének gondolkodásában.

● Kodály Zoltán halálának 20. évfordulóján *Kodály emlékmisé*t tartottak a budavári Nagyboldogasszony- — népszerű nevén — a Mátyás-templomban.

● *A vietnámi hatóságok* — párizsi jelentések szerint — engedélyezték, hogy a főváros: Ho Si Minh (azelőtt Szajgon) *katolikus szemináriumában* újra meginduljon a papképzés.

● *A Német Szövetségi Köztársaságban* a tagországok (Bundesländer) belügyminiszterei határozatot hoztak, hogy a mostani május 1-től minden újonnan érkezett lengyel és magyar menekültet kiutasítanak, aki nem tudja igazolni „politikai üldöztetését”. A német *Caritas* és a *Diakonisches Werk* erélyesen követeli a határozat felülvizsgálatát.

ISKOLÁNKRÓL

INTERJÚ DR. RITTER MÁRTON IGAZGATÓVAL

Kedves igazgató úr, tavaly ilyen tájban lapunk is büszkén jelentette, hogy az egy évvel ezelőtt érettségizett osztály átlaga magasan túlszárnyalta a bajor gimnáziumok átlagát. A napokban riasztó hírek érkeztek, amelyek arról szólnak, hogy az idén az érettségi eredménye „katasztrófális” volt. Mi igaz mindebből?

Mielőtt válaszolnék kérdésére, talán azt kellene tisztáznunk, hogy hogyan is számítják ki az érettségi vizsga „átlagát”: az átlag kiszámításánál csak azoknak a diákoknak az „eredménye” szerepel, akik sikerrel tették le az érettségit. Tavaly 14 tanuló ment neki az érettséginek, s közülük csak tizenkettő vizsgázott eredményesen. Ezeknek az átlaga lett 2.3. Ez az átlag nemcsak túlszárnyalta a bajor átlagot, hanem egyben az iskola fennállása óta a legjobb érettségi eredmény volt. De ez nem változtat a tényen, hogy két tanuló tavaly is „megbukott”, a 14 jelöltet véve alapul, ez kezen 15 százalék! — Ha ilyen módon számítjuk ki az idei átlagot, akkor a mostani eredmény egyáltalán nem „riasztó”, mert a 2.87 átlag — az eddigi tapasztalat szerint — nem sokkal rosszabb a bajor iskolák átlagánál, s biztos vagyok benne, hogy nem a „legrosszabb” bajor eredmény. Szeretnék csak emlékeztetni arra, hogy pl. két évvel ezelőtt az átlag 2.9 volt, mégsem beszélt senki sem „katasztrófáról” és ez az eredmény semmiféle kihatással nem volt a következő osztály eredményére!

Lehet, hogy ez a „számjáték” helyes, mégsem tagadható, hogy — ha híreink megfelelnek a valóságnak — a mostani 13. osztály fele megbukott az érettségien.

Ha nem is egészen, de nagyjából megfelel a valóságnak. Az idei 13. osztály 23 tanulója közül csak 13 vehette át június 26-án az érettségi bizonyítványt. A maradék 10 közül egy tanuló még az érettségi megkezdése előtt önként visszalépett a vizsgától, s így „csak” (idézőjelben!) kilencnek nem sikerült az érettségi vizsgája.

Igazgató úr meg tudná magyarázni ennek okát?

Természetesen. A magyarázat nagyon egyszerű: az érettségit nem adják ingyen, ahhoz komolyan tanulni kell.

A gyenge eredmény sok szülőben és kívülállóban is azt a látszatot kelti, mintha a Magyar Gimnáziumban nem volna komoly munka, más szóval: a tanárok az érettségire nem tudják felkészíteni a tanulókat.

Nekem egészen más a véleményem. — Először is: a tavalyi kiváló eredményt ugyanaz a tanári kar érte el. Furcsa lenne, hogy ugyanaz a tanári kar, amely tavaly ilyen jól felkészítette a diákokat, most hirtelen ennyire meggyengült volna. De minden pedagógus ismeri ezt az érdekes „diáktörvényt”: Ha a diák eredményt ér el, akkor az kizárólag a tanuló szorgalmának és tehetségének köszönhető, ha nem, annak oka — természetesen — csak a tanár lehet. Sajnos, sok szülő is erre a „számítási műveletre” egyszerűsíti le gyermekének iskolai sikereit, illetve sikertelenségeit. — Ellenkezőleg: Számomra ez az „eredmény” világosan bizonyítja, hogy a tanárok (és a vizsgabizottság) nagyon komolyan vette (és veszi) a munkáját, s nem hajlandó arra, hogy bárkinek is „utánadobja” az érettségit. Még akkor sem, ha a diákok esetleg arra számítanak, hogy „enynyi” tanulót úgysem „mernek” megbuktatni. A legjobb tanár is hiába dolgozik,

ha a diák nem tanul. S ezért úgy gondolom, hogy minden józanul gondolkodó és a tanulást komolyan vevő szülő és kívülálló ebből inkább azt láthatja, hogy érdemes iskolánkba küldeni gyermekét, mert az, aki innen viszi haza „érettségi” bizonyítványát, az valóban „érett” arra, hogy a világ bármelyik főiskoláján és egyetemén megállja helyét.

Hogyan áll az iskola új jelentkezőkkel?

Engedje meg kedves szerkesztő úr, hogy megjegyezzem: Az a „véshír”, hogy a jövő tanévre „kevesen” jelentkeztek, tölem származik, amikor az „Alumni” pünkösdi közgyűlésén erre a kérdésre minden hamis pátosz nélkül és az akkor rendelkezésemre álló adatok alapján válaszolni igyekeztem. Persze, akkor is hangsúlyoztam, hogy ez az akkori időpontra, tehát június elejére vonatkozik. A jelentkezések hivatalos határideje június 30-án jár le, tehát még csoda, ha június elején még nem volt „legendő” jelentkező. Igyekeztem azonban azt is hangsúlyozni, hogy „érdeklődő” van elég, csak — úgy látszik — ezt a „hírt” a hallgatók egy része nem „hallotta”, s „véshírt” csinált belőle. Megnyugtathatom az olvasókat: a közben eltelt két hét alatt a jelentkezők száma (a már felvettekkel együtt) meghaladja a nyolcvanot, vagyis jelentősen több, mint az elmúlt esztendőben (tavaly csak 70 körül volt az érdeklődők száma, akik közül végülis 45-öt küldtek iskolánkba!).

A tapasztalat azt mutatja, hogy sok szülő vagy „elfelejti” a határidőt, vagy más okból kifolyóan minden előzetes bejelentés nélkül az iskolaév kezdetén hozza gyermekét. Amint az érdeklődők le-

velei mutatják, az iskolának egyáltalán nincs rossz híre. Igen sok levél azzal kezdődik, hogy „annyi jót hallottunk iskolájukról, hogy elhatároztuk, hogy gyermekünket Önökre bizzuk”. — De hadd térjek ki itt egy másik kérdésre, amely ugyancsak ezen a gyűlésen hangzott el. Ott ugyanis nekem tették fel a kérdést, mi lehet az oka annak, hogy volt diákjaink közül igen kevesen küldik gyermekeiket a Magyar Gimnáziumba. Persze, én nem láthatok bele az „Alumni” lelkébe, s ezért én nem tudom megválaszolni a kérdést. Eltekintve attól, hogy jómagam olyan rövid ideje vagyok itt, hogy nem valószínű, hogy ebben az elhatározásban bármi szerepet játszanék, mégis megnyugtathatok mindenkit, hogy nem is olyan kevés az a diák, akinek szülei is idejárt(ak). Nem hallgathatom el azonban azt a „gyanúmat”, hogy egyesek csak „alibit” keresnek arra, hogy „megmagyarázzák”, hogy „ők” miért nem küldik el gyermeküket a „Magyar” Gimnáziumba. Könnyebb az iskola „rossz” hírnevére hivatkozni, mint bevallani, hogy nehéz külföldön is magyar maradni. A világos ok nem az, hogy az iskola hírneve rossz, ők csak szeretnék egészen másfajta motívumokat (amelyeket a magam részéről nagyon tisztelek és semmi esetre sem szeretnék neveltségessé tenni) „szépitni” azzal, hogy az iskola „rossz hírnevére” hivatkoznak. A pszichológia „racionalizálásnak” hívja ezt az egyébként közzismert lélektani „folyamatot”.

Bármennyire is érdekes lenne ezt a beszélgetést továbbfolytatni, mégis be kell fejeznünk, hiszen lapunkban csak korlátozott tér áll rendelkezésre, s időnk is lejárt. Köszönjük a beszélgetést, s reméljük, hogy hozzájárult bizonyos kérdések tisztázásához.

Pünkösdi Kastlban

Tapasztalatom szerint a Magyar Gimnázium legnagyobb ünnepe pünkösdi a tanév folyamán. Egyetlen más időpontban sincs annyi találkozó, színdarab, előadás, értekezés, ünnepség néhány napra összesűrítve, mint ez alkalommal.

Az évente ismétlődő ünnepségek sorozata kedves látvány mind a szülőknél, mind az iskolát felkereső öregdiákoknak és ismerősöknek. Egyben bemutatja is: az évi munka egy része ölt itt alakot.

Bazárt készítettek az osztályfőnökök segítségével az 5-től a 11. osztályig. Az egyes tárgyakhoz sok igyekezet fűződik, de egyben aggodalommal teljes várakozás is: tetszeni fog-e vajon, szüleimnek, amit én készítettem? Megveszi-e papa, vagy mama remek(nek szánt) művemet?

A sportkedvelőket a labdarúgó-pálya felé húzta a szívük; hagyományossá vált a diákok mérkőzése az öregdiákok ellen.

Még nem sötétedett, amikor Dürrenmatt híres darabját, „A fizikusok” című színművet a 12. osztály tanulóit megjelentették a színpadon. Hosszú hónapok készülődése, olykor kemény tanulás és időrabló próbák érlelték Szalay András vezetésével az előadandó anyagot, amíg a szereplők szellemileg is felépítették magukban a darabot. Nagy siker koronázta fáradozásukat.

Ünnepélyes búcsúztatással, hagyományos néven „ballagással”, búcsúztak az érettségi után a diákok az iskolától.

Az iskolazászló ünnepélyes átadása is régi hagyomány — egy évig őrzi a 13. osztály, amíg készül az érettségi letéte-

lére. A zászlóvivés külön tisztség volt múlt évszázadokban egy-egy (had)sereg élén, vagy a vár fokán. A zászló lehullása, vagy levétele a vár elestét, vagy a sereg menekülését jelentette. Lehet, hogy különböző irányból nézzük, ami Kastlban történik, különféle állásfoglalással. Lehetséges, hogy belül, vagy kívül elégedetlenek vagyunk számos történéstől. Mindnyájunk kötelessége azonban — súlyos kötelessége — hogy segítsük a „várbelieket”, és mindent el kell követnünk, hogy a zászlót ne érje szenny, vagy le ne hulljon a porba. — Ha szeretjük gyermekeinket. Mert ők az elsők! — s velük együtt a zászló.

Hálaadó szentmisén és istentiszteleten köszönték meg a diákok és szülők, öregdiákok és ismerősök, tanárok és prefektusok Isten kegyelmét, segítségét, a kapott lehetőségeket ebben az esztendőben.

Öregdiákok igyekeztek az új épület felé; évi közgyűlésüket tartották meg. A kemény viták után vissza-visszaemlékeztek az „ő korukra” — most már érett fejfel.

A népitánc-bemutató Török Viola és Müller György betanításában őszinte sikert aratott. Színjátzó csoport tanulta be és adta elő Török Viola rendezésében Balassi Bálint „Szép magyar komédia” című darabját. Helyenként felcillanó színművészi teljesítménnyel lepték meg a csoport tagjai a nézőket.

Az érettségizők és barátaik számára rendezett bált a Szülők Munkaközössége és az Alumni-közösség a Ruder étteremben tartotta meg.

Ezzel záródott az ünnepségek sorozata.

F. O.

KÖNYVESPOLC

ÚJONNAN MEGJELENT KÖNYVEK

PÁZMÁNY PÉTER EMLÉKEZETE. Szerkesztette Lukács László SJ és Szabó Ferenc SJ. Róma 1987.

A Pázmány halálának 350. évfordulóján megjelent hatalmas mű a szerkesztőkön kívül még Óry Miklós SJ (†), Bitskey István, dr. Szántó Konrád OFM, Mészáros István, Fricsey Ádám, Gyurás István SJ, Herner János és Hargittay Emil írásait tartalmazza. Kiegészíti egy 30 oldalra terjedő, 413 címet magában foglaló Pázmány-bibliográfia Polgár László SJ összeállításában. A csaknem 500 oldalas könyv ára 10.— US \$. Megrendelhető Szabó Ferenc SJ címen: Via dei Penitenzieri 20, I-00193 Roma.

Ispánky Béla: AZ ÉVSZÁZAD PERE. A Mindszenty-per ismeretlen adatai — Megszólal a tanú. Vörösváry Publishing kiadása, Toronto, Canada 1987.

Börtön-napló: első keltezése 1948. november 19, az utolsó 1956. október 31. Hiteles új adatok a Mindszenty-per elítélteinek börtön-éveiről a szerző személyes élményei nyomán, egyben megdöbbentő, eleven leírása a Rákosi korszak szörnyűségeinek. Ispánky Béla maga is 8 évet töltött különböző kommunista börtönökben. Szabadságharcosok szabadították ki. Angliában halt meg 1985-ben. — A közel 800 oldalas, szép kiállítású könyv ára kötve 25.— US \$.

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT. A katolikus házasságra vonatkozó pápai megnyilatkozások gyűjteménye. Tartalmazza többek között XI. Pius „Casti connubii” —, és VI. Pál „Humanae vitae” enciklikáját, valamint a Magyar Püspöki Kar 1956. szeptember 12-én megjelent pásztorlevelét az abortusz tárgyában. — A budapesti Szent István Társulat kiadása. 176 old., ára 85.— Ft.

MIELŐTT SZÜRKÜLNEK A SZÍNEK. Szabó Ferenc válogatott versei — Triznya Mátyás, Rómában élő festőművész 35 akvarellje színes nyomatban. Szemnek-szívnek egyaránt sok szépséget nyújtó könyv. 146 oldal. Róma 1987.

„SZENT ISTVÁN RENDELETE SZERINT”

Régi hűséges olvasónk küldte kézírásával az alábbi „valódi történetet”, amelyet levélírónk kedvesen eredeti helyesírással adunk közre.

Anno Domini 1945 Január II. Erőd 2. gr. Köz. Tar. Úteg Komárom. 12 Tüzérel át letem helyezve a G Tábort Tüzérszázály Pótszakaszhoz. Szombaton indultunk utra. Este el értünk egy Tanárra mely Keszegfalvához tartozot. Egyik bajtársunk Holló Vendel azt mondta nekem „Tizedes Ur it Van az én házam, ma önök a Vendégeim nálam megszállhatnak. Elfogadtuk a meghívást. Vacsora után aludni mentünk. Reggel kiadtam a Napi Parancsot. „Ma Vasárnap Van. Szent István rendelete szerint a Katona részt vesz az Isten-tiszteleten De Van mentség. 1) Háború Van. 2) Idegen Katonák megszállták Hazánkat. 3) Mesze Van a Templom. Ki jön önként Velem 4 km. Távoli Keszegfalvi Templomba?” Magas hó Volt. 8-n jelentkeztek. Irány a Templom. Torony iránt keresztül a szántóföldön Masirosztunk. A Bajtársok közül a többsége már öregek Voltak. Az uton biztatom őket. „Jézus örül hogy önök önként jönek Velem a Templomba”. Ez a felírás a fő Oltáron „Jöjtek hozám mindjáján kik terhelve és fáradtak Vagytok én megenyhitek titeket” — fogadot benűnkent.

Jelli Antal Tizedes

Magyar sorskérdések és a cserkészzet

BESZÁMOLÓ A MAGYAR CSERKÉSZSZÖVETSÉG KÖZGYŰLÉSÉRŐL

A Magyar Cserkészszövetség 1987. április 11-én Kanadában, a torontói Szent Erzsébet Egyházközség dísztermében tartotta meg ezidei közgyűlését.

Dr. Némethy György elnöki megnyitójában arra figyelmeztetett, hogy „... cserkészletünk nem szigetlakó. Észlelnie kell mind a minket körülvevő világ, mind a magyarság életében végbemenő változásokat és felelnie kell rá”. Észre kell vennünk, hogy változnak a társadalmi értékváltozások. Mivel világszerte elhalkult a vallásérkösi nevelés hangja, észrevehetően csökkent a felelősség-tudat és az áldozatvállalásra való hajlandóság. A gondolkodó magyar ember és a cserkész riadtan veszi észre, hogy a társadalomban ma elmosódott az Isten, haza és embertárs eszménye. Új problémák merülnek fel, melyekre hagyományos gondolatmenetünk nem képes kész etikai választ adni.

A következetes erkölcsi nevelés cserkészletünk számára ma változatlanul a legfontosabb feladat. „Eddigi alapelveinken, erkölcsi hozzáállásunkon nem változtathatunk. Célunk továbbra is csak az lehet, hogy felelősségvállalásra, áldozathozatalra, elvek melletti kiállásra neveljünk”, — még akkor is, ha ma nem népszerű ez az út. A cserkészlet ma sem keres „könnyű szórakozást”. Sokkal inkább arra törekszik, hogy értékes, szolgálatra kész egyéneket adjon a társadalomnak. A vallásos nevelést is programunk szervezettebb részévé kell tennünk. Ami a magyarság sorskérdéseit és az ezzel szorosan összefüggő, tettek nevelő munkát illeti, helyes úton járunk, amikor a magyar népi, történelmi értékek továbbadását és főként a nemzeti öntudat kifejlesztését választottuk legfőbb célunknak”. A mostanában Magyarországon történtek is mutatják, hogy jól választottunk. Szó szerint idézve a szövetségi elnököt: „Magyarországon ma a nemzet legjobbjai, a nép valódi szellemi vezetői, az írók, a költők, a belső ellenállók vetnek fel hasonló jellegű gondolatokat. Írásaikkal újra öntudatra akarják ébreszteni a nemzetet. Új szellemi tartalmat keresnek a magyarság kultúrája számára, a múlt évtizedek kényszerű hallgatásba való burkolódása, a történelemoktatás elsekélyesedése, az iskola sívársága helyébe. Eszméiket konkrét kifejezésre juttatják. Tiltakoznak a történelemtudat eddigi tudatos eltorzítására, 1956 eszméjének elhallgatására, a háttérben túli kisebbségek sorsa feletti hivatalos belenyugvás, a magyarság számára súlyosan káros gazdasági döntések ellen”. Ezt szervezeten egészíti ki a *Csurka Istvántól* átvett idézet:

„Most egy nemzet számára kell ajánlatot tennünk. Hogyan élj, hogy megőrizhesd önmagadat, hogy kibontakoztathasd a természetből vagy Istentől neked ajándékozott képességeket, hogyan élj, hogy életeddel, kiteljesédesedd is szolgálj a nemzedek megmaradását, az egyetemes emberi kultúrát!”

Bodnár Gábor ügyvezető elnök végigtekintve a világcserekészlet körképén, érdekes példákat mutatott fel. A magyar úttörő mozgalom felvette a kapcsolatot az osztrák cserkészlettel. Akciójuk éles vitát robbantott ki az osztrák közvéleményben. Vajúdáson megy keresztül az amerikai cserkészlet is, mely egy időben túlságosan is a középosztályra összpontosított. Ez a hatalmas szervezet most lábadozik betegségéből.

E tapasztalatok felvetik a mindennapi cserkészlet helyes egyensúlyának

problémáját nálunk is: „Cserkészlet vagyunk-e még a szó klasszikus értelmében? Nem vált-e kicserkész-programunk óvodává, cserkészletünk iskolává?” Vajon — folytatta Bodnár Gábor — átfogó népi kultúrát célzó regőszerkezletünk nem süllyedt-e valamilyen könnyű népies szórakozássá?”

A Magyarországgal való kapcsolatokat említve, az ügyvezető elnök egy kormánykiadványt idézett, mely szerint „... a szóránymagyarsággal a megbékélés politikája és a hazai helyzet jelentős javulása fokozatosan rendezte a kapcsolatokat...” A kiadvány hangsúlyozta a „párbeszédre” való hajlandóságot. Sajnos, e jól hangzó szavakkal a tettek nincsenek összhangban. Külföldön megjelent könyveink, bár megvannak a Széchenyi Könyvtárban, csak külön „engedéllyel” olvashatók. Bár az amerikai-magyar kultúrcsere-egyezmény módját nyújtana a szabad könyvcsere-hez, az általunk postán küldött könyvek egyszerűen „eltűnnek”, a címzett nem kapja meg őket. Az ajánlott kiadványokat egy bizonyos „lausannei egyezményre” hivatkozva visszaküldik. Így fest a sokat dicsért „megbékélés, „bizalom”, „párbeszéd” és „kölcsonosság”!

A nevelésről szólva Bodnár Gábor megemlítette, hogy a cserkészlet az 50-es években sokkal inkább az ifjúság volt, mint ma. A cserkész számára szervezetünk volt a családon kívüli magyar közösség, a „külvilág”! Élményük olyan mély volt, hogy az egykori fiatalok még mindig benne élnek a mozgalomban különböző posztokon, vagy mint cserkészszülők tartanak kapcsolatot. Am a mai fiatalok talán nagyobb önállóságra vágyakoznak. Nem igénylik az idősebbek állandó jelenlétét.

Ha ez valóban így van, tennünk kell róla! Nevelési elveink, gyakorlatunk modernizálása érdekében az sem árt, ha más nemzetek nevelési rendszerét, jó és kevésbé jó példáit tanulmányozzuk. Mindig emlékezzünk azonban cserkészletünk fogadalmunkra is: „Példával és munkámmal azon leszek, hogy a társadalom, a család életében a cserkészlet szelleme minél jobban megvalósuljon”.

Vannak belső megújulásunknak is biztató jelei. A 70-es évek végétől kezdve jelentkezett próbarendszerünk korszerűsítésének, cserkészletünk újrainításának igénye. Ezt célozta az 1986-os fillmorei „Új hárshegyi” konferencia. Öröndetes tény, hogy e téren kiváló munkával jelentkezett a különböző világrések között összegyűlt 20-as, 30-as éveiben járó cserkészlet vezetői. „Végtelen megnyugvás, boldog öröm mindnyájunk számára, hogy legifjabb generációnk biztonságosan veszi át tőlünk az irányítást”.

A „Csapatunk életéből” című részben az üv. elnök a magyar nyelvtudás megőrzésével és fejlődésével kapcsolatos eredményeket emelte ki. Azok a vezetők és öregcserekészek, akik már külföldön születtek, egymás között tudatosan magyarul beszélnek! Érdekes és fájdalmas tünet ugyanakkor, hogy a szülők egy része hajlamos arra, hogy a családban idegen nyelven társalognon.

Az új menekültek többségét a közvélemény gazdasági menekülteknek véli. Anyagiasságuk azonban csak látszat, mögötte ott volt a reménytelenség, a jövőbe vetett hit hiánya. Legyünk hozzájuk megértők, ismertessük velük céljain-

kat, lássák: érdemes gyermekeiket hozzájuk küldeni! Ők is testvéreink. Szükségük van ránk, nekünk is rájuk”.

A tanulságos beszámoló végén külföldi működésünk 42. évében hallottunk először létszámcsökkenésről. A gyermekáldás zsugorodása — a nyugati világ jel-

lemzője, — magyar vonatkozásban is észlelhető. A cserkészletben és a magyar iskolákban egyaránt. Áldozatkészség terén is tapasztalható fáradság a szülők részéről. A befogadó országok „könnyű fajsúlyú” iskolái keveset törődnek a morális értékekkel.

Az ügyvezető elnök beszámolója után szakjelentések következtek, végül a Szövetség elhunyt tagjairól emlékeztek meg. (— X —)

A küzdő Egyház

Lettország most ünnepli kereszténnyé válásának 800 éves jubileumát. A rigai érsekség apostoli kormányzója, a 91 éves *Julijans Vairvods*, végre Rómába utazhatott vallásos könyvek beszerzése illetve nyomtatása és a rigai papi szeminárium kibővítése ügyében. Lettországban az utóbbi időben érezhető könnyítések hoztak a vallásos élet szabadabb gyakorlása terén. A rigai papnevelő intézetben jelenleg 72 kis-pap készül hivatására. A viszonylag nagy létszám ne tévesszen meg. Ugyanis — Litvániát kivéve — az összes *Szovjetunió-beli katolikus papjelöltek* itt tanulnak. Az ígéretesnek látszó kezdemények ellenére az emberi szabadságjogokért küzdő ún. „Helsinki 86” csoport követeli a lettországi keresztények diszkriminációjának föloldását.

A BIBLIA TILTOTT KÖNYV A JUGOSZLÁV NÉPHADSEREGBEN

A sorkatonáknak tilos Szentírást és szentképeket a kaszárnnyakban tartaniuk és nem viselhetnek keresztet magukon. Amennyiben egyenruhában szentmisére elmennek, fegyelmi következményekkel kell számolniuk — jelenti a zágrábi „Glas Koncila”. A lap megállapítása szerint a hatóságok kettős mértékkel mérnek, hiszen az alkotmány szerint a vallási életet semmilyen korlátozásnak sem vetik alá. A lap szó szerint a következő megjegyzést fűzi a korlátozó rendelkezésekhez: „Úgy tűnik, mintha a vallásos könyvek olvasása az ország védelmi rendszerét veszélyeztetné”.

A horvát egyházi lap a továbbiakban ismerteti annak az értelmiségi fiatalnak az esetét, akitől a katonai szolgálat ideje alatt elkoboztak egy Bibliát. A századparancsnok csak többszöri érdeklődésére közölte az érintett sorkatonával, hogy az elkobzott „vallásos könyvet” megsemmisítették.

ÁTMENTILEG ŐRIZETBE VETTÉK AZ EPERJESI GÖRÖG KATOLIKUS EGYHÁZMEGYE FŐPÁSZTORÁT

Jan Hirkát, a szlovákiai görög katolikus püspökség jelenlegi apostoli kormányzóját 1986. augusztus 4-én tartóztatták le Litinyén, — egy aggregátor miatt — ahonnan a titkosrendőrség Kiszében vitte. Ott két órán át hallgatták ki. A vele együtt szintén őrizetbe vett litinyei plébánost is kihallgatták, majd mindkettőjüket szabadon engedték. A kihallgatást szeptember elején megismételték. A rendőrségi beavatkozás közvetlenül az augusztus 4-én tartott litinyei búcsú alatt történt. A letartóztatás híre futótűzként terjedt el a mintegy 40.000 zarándok között, és csak a jelenlévő papok lélekjelenlétének köszönhető, hogy nem került sor összetűzésekre.

Mint pozsonyi egyházi körökből jelentették, a letartóztatásra egy áramfejlesztő miatt került sor. A helyi államvédelmi szervek Jacmenik százados parancsára a falu áramellátását a búcsú mindkét napjára teljesen megszüntették. Az intézkedésre az eperjesi illetékes tanácsi szervek vezetőjének, Michael Paradának

beleegyezésével került sor. A hívők a falu melletti Máriahegyre — itt tartják a búcsúkat — fölvittek egy aggregátort, hogy Jan Hirka főpásztor szentbeszédét az összegyűlt hívősereg hangszórók segítségével hallgathassa. A búcsút követően a rendőrség elkobozta az aggregátort, mivel szerintük egy lopott áramfejlesztőről volt szó.

A búcsún az eperjesi egyházmegye hívőinek több mint 10 %-a vett részt. A görög katolikusokat a prágai tavasz óta ismerik el a hatóságok, azelőtt ott is ugyanúgy tiltva voltak, mint ma a Szovjetunióban és Romániában.

AZ OSZTRÁK KATOLIKUS VILÁGIAK TANÁCSA felhívta a hívőket, hogy imádsággal, tájékoztatással, tiltakozásokkal és anyagi eszközökkel, valamint személyes kapcsolatok kiépítése által támogassák a Közép-, Kelet- és Délkelet-Európában üldözött, vagy hátrányos megkülönböztetésben részesülő keresztényeket.

A vietnámiak által létesített „Emberi jogok védelme Vietnámban” szervezet Bonnban tartott sajtóértekezletén közölték, hogy a 12 éve tartó kommunista uralom jelenleg fogva tartott áldozatainak száma mintegy 100 ezer, köztük 200 katolikus pap, 30 evangélikus lelkész és közel 2.000 buddhista szerzetes. A kormány mindent elkövet, hogy az egyházak megosztásával törje meg az ellenállást, kötelezve a papokat, hogy lépjenek be a „Hazafias Katolikusok Egységbizottságá”-ba. Aki ellenáll, azt könyörtelenül elhurcolják vagy bezárják. Jelenleg két vietnámi püspök van szabadságában korlátozva: a főváros segédpüspöke, Nguyen Thuan 1975 óta börtönben sínylődik, Hué érseke, Nguyen Kim Dien pedig 1984 óta házi őrizetben van. KNA

CSERKÉSZFOTÓ — VILÁGKIÁLLÍTÁS

A Magyar Cserkészszövetség cserkészfotó viláckiállítását rendez 1987. december 13—30-ig a Garfield-i Cserkészházban.

A kiállítás célja a cserkészlet bemutatása és a fényképező művészet megszerettetése.

Részvétel: minden 21 éven aluli magyar cserkész; személyenként legfeljebb öt képpel (fekete-fehér, vagy színes); 18 cm-es (legkisebb oldal) és 40 cm-es (a legnagyobb oldal) méretben.

Beküldési határidő: 1987. december 1, a P. O. Box 68, Garfield, NJ 07026, USA, (tel.: 201-772 8810) címre, felakasztható állapotban, Deák Ferenc nevére, postaköltséget mellékeljünk!

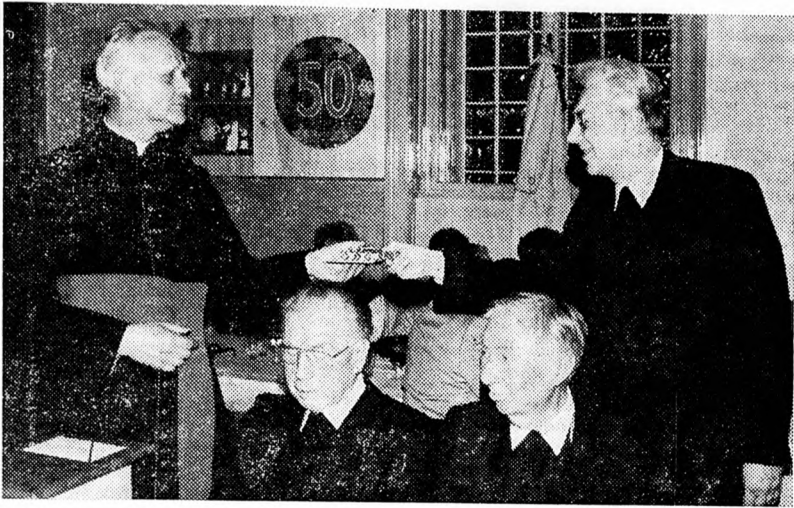
A kiállítás témái: a cserkészlet jellemző pillanatai, tájképek, arcképek, portrék, sportfelvételek és fotoesszé.

Díjazás: 1. díj: Canon-Shur-Shot fényképezőgép és oklevél. 2. díj: színes szűrőberendezés és oklevél és két 3. díj: fényképalbum és oklevél.

Külön díjat kap a legjobb kép: egy Canon fényképezőgépet villanófénnyel.

Felvilágosítás: Deák Ferenc, USA, a (201) 914 638 és a (201) 914 4045-ös telefonszámon.

Gratulálunk

Képünkön állva baloldalt Valentiny prelátus, szemben vele Fejős Ottó főlelkész, lent König bíboros (szemüveggel), a magyarok nagy barátja és Lux prelátus

Május 9-én ünnepelte Valentiny Géza prelátus 60. születésnapját a bécsi Szent Vincés nővérek Gumpendorferstrasse-i házában. Ünnepélyes hálaadással köszönte meg a jubiláns, s vele együtt mi is a ház kápolnájában, Isten sokrétű kegyelmét, segítségét, irányítását. Az ünnepelt és a több mint kétszáz vendég számára a nővérek feldíszítették nagytermüket és kedves uzsonnát készítettek. Így köszönték meg házi lelkészüket, Valentiny prelátus sokévi fáradozását közösségükben.

Az ünnepi beszédet dr. Cserháti Ferenc pécsi megyéspüspök tartotta, köszönetet mondva a magyar püspöki kar

nevében az évtizedes segítségért, amelylyel az ünnepelt az Europäische Hilfsfonds útján támogatta a magyar egyházat.

Németország magyar lelkészeinek ajándékát Fejős Ottó adta át, köszönetet mondva Valentiny hét éves főlelkési munkásságáért. Münchenből a „Regös” és Bécsből a „Bokeréta” népi táncsoport ötletes és bravúros bemutatásával emelte az ünnep hangulatát.

A vendégek sorában találtuk Dr. Franz König kardinális urat, a magyar papság számos képviselőjét, a munkatársak és barátok körében.

AD MULTOS ANNOS!

P. dr. Mehrle Tamás domonkos atyát nem kell olvasóinknak bemutatnunk — évek hosszú sora óta olvashatjuk cikkeiket az „Életünk” hasábjain.

„Magyar papi élet — magyar szolgálatban, külföldön is”, így jellemezhetnének Tamás atyát, aki harminc éve működik svájci lelkigondozásunkban.

Februárban ünnepelte 75. születésnapját, teljes erőben, kiváló egészségben — amelyhez szívből gratulálunk!

Ehhez az évfordulóhoz csatlakozott aranyismisége is, amelyet a berni hívek június 14-én ünnepeltek bensőséges megemlékezés — szentmise és szeretetvendégség — keretében; Cserháti Ferenc helyi lelkész rendezésében. Június 21-én csatlakoztak az ünneplőkhöz a zürichi hívek is Csobánczy lelkész vezetésével. A Bruder Klaus templomban ünnepelt

aranyismisén több mint ötszáz hívő vett részt. P. Szőke János így jellemezte a magyar lelkészt prédikációjában: „a magyar papnak akkor is biztatón kell, hogy ragyogjanak szemei, amikor az ég összes csillagai elvesztették fényüket!” Tamás atya mindig besegített a magyar pasztorációba, de egyetemi tanárságának befejezése — nyugdíjba vonulása — óta kizárólag ezzel foglalkozik. 1975-ben svájci magyar főlelkész lett — így viseli gondját országában a lelkészeknek. Mint főlelkészt ünnepelte öt kicsi és nagy, akik Zürichben megható és imponáló ünnepség keretében méltatták munkásságát, papságát és mindenkire szóló jóságát. Mi is csatlakozunk hozzájuk és kérjük Isten kegyelmét és áldását Tamás atyára még sok-sok éven át!

F. O.

Halottaink

† MOLNÁR TIBOR
1907 — 1987

A külföldi magyarok lelkipasztorainak már úgyszólván száma ismét csökkent eggyel: május 25-én helyezték örök nyugalomra Lourdes-ban, a csodákkal ékes Mária-kegyhely sírkertjében Molnár Tibor volt egri egyházmegye plébánost, aki 80 éves korában, 56 éves papi szolgálat után vissza adta híveiért mindig aggódó lelkét Teremtőjének. Az ünnepi szertartást a Lourdes-Tarbes-i püspök megbízásából, és akadályoztatása miatt, az irodaigazgató véggezte 24 paptól körülvéve, kik közt a környékbeli plébánosok mellett, az éneket maga a Lourdes-i szentély rektora vezette.

Molnár atya a sztálini súlyos időkben kényszerült menekülni, hogy a fenyegető bebörtönzést elkerülje. Ausztriában, Németországban, Portugáliában és Brazíliában tevékenykedett, míg végül Franciaországban telepedett le. Megviselt egészségi állapota miatt itt kérte nyugdíjazását, de még ekkor sem állt ki

az Úr szülőjének munkásai sorából. Bár prédikálni éppen betegsége miatt már nem tudott, de annál többet gyóntatott, hogy a magyarul értő búcsúsoknak a lelkét előkészítse az isteni kegyelem befogadására.

Akik ismerték, tudták, hogy mennyi áldozatot hozott papi életének és munkájának hűséges folytatásáért, így bizonyára hálással emlékeznek majd rá egy csendes Ave Máriával. R I P.

† ZATHURECZKY GYULA
1907 — 1987

Zathureczky Gyula, író, újságíró, június 6-án, 80 éves korában, hosszabb betegség után Münchenben meghalt.

Erettségi után jogot tanult, majd Budapestén volt újságíró. Első, feltűnést keltő könyve 1939-ben jelent meg a „Magyar Élet” kiadásában „Erdély, amióta másképp hívják” címmel. Észak-Erdély visszatérésekor a legnagyobb erdélyi napilap, a nagymultú kolozsvári „Ellenzék” főszerkesztője lett. 1944 karácsonyán, mint tart. főhadnagy került

Az élet könyvéből

ANGLIA

Imádkozunk halottainkért, akik az elmúlt év folyamán haltak meg: **Süimeggy Gyula** (72), 1986. ápr. 8. Bristolban; **Tarjányi Dénes** (62), ápr. 11. Leicester; **Hok-sza Pálné** (74), május 1. Bristol; **Pálmay Istvánné, sz. Gajdácsi Mária** (74), május 26. London; **Havelda József** (68), okt. 4. Leicester; **Mrs. Takács Anna** (79), okt. 11. London; **Tóth István** (73), okt. 28. London; **Untener Lászlóné, sz. Fidrán Mária** (76), november 22. Wolverhampton; **Oláh Ferenc** (74), november 11. Deveser; **Clement János** (36), december 13. Hounslow; **Mrs. J. Dumpleton, sz. Román Róza**, 1987. január 6. Leicester; **Daróczy Zoltánné, sz. Gross Gabriella** (72), január 31. London; **gr. Pejásevich Péter** (79), február 16. Buenos Aires; **Harangozó József** (58), március 1. Írország; **Németh Zsoltné, sz. Weintra-ger Erzsébet** (61), március 24. London; **Engloner József** (60), április 3. London; **Sövérs-jessy Gyula** (90), április 25. London; **Tamás Sándor** (63), május 6. London. Nyugodjanak békességben!

AUSZTRIA

Bécs: A nyári szabadságok miatt már most jelezzük, hogy a Szent István napi megemlékezés **augusztus 23-án vasárnap** lesz a Szent István Dómban.

Az örök hazába költöztek: **Dr. Halász Jenő**, 60 éves korában, 1987. május 13-án elhunyt. Temetése május 21-én a Süd-West temetőben volt; **Csergő Márton** életének 53. évében váratlanul, május 6-án elhunyt. Temetése május 12-én volt. Gyászolja anyja (Temesvár), felesége, fia és ismerősei. R. I. P.

Balázs testvérpár Badenből a keresztség szentségének felvételekor **István Péter** és **Attila Zoltán** nevet kapták.

BELGIUM

A Keresztség Szentségében részesültek: **Jánszky Severine** — René és Marie Christine Bonard leánya Verviersben; **Hubermont Alix Erika** — Daniel és Kubik Dori leánya Tournai-ban; **Hofmann Nicolas** — Richard és Rugovnik Gisèle fia **Elsdenben**; **Tejeki Iona** — Kálmán és Földváry Nicole leánya Woluwe St. Pierre-ben; **Montegner Ludovic** — Sergio és Nemes Marika fia Grace Hologneban. — Isten áldása kísérje őket életútjukon!

Házasságot kötöttek Isten és az Egyház színe előtt: **Bodi Antal** és **Marie Thérèse Gaussin**, Hodyban. — Szívből gratulálunk! **Elhunytak az Úrban: Hegyi Andrásné, szül. Szerencse Margit**, 62 évesen. Fontaine l'Évêqueben; **Schäffer Hendrikné, szül. Bernradt Rozália**, 79 éves korában, Maas-Mechelenben és **Oprenyosz Jordán**, 80 évesen, Glainben. Nyugodjanak békében és az örök világosság fényeskedjék nekik.

NÉMETORSZÁG

Aachen: Ficsor Christina — Dipl. Ing. Ficsor László és neje sz. Slakta Anna leánya május 2-án, a Dóm kápolnájában a Szent keresztségben részesült. A 2. csemetéhez sok boldogságot kívánunk.

Frankfurt/M.: Május 17-én rövid szenvedés után elhunyt **Kitzinger-Koltai Lénárdné**.

Hannover: „Asszony lett a lányból, a bimbóból rózsza”. Május 23-án **Nagy Magduska** és **Pitzke Frank** mondtak egymásnak Hannoverben örök esküt. Sok szerencsét és boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

Mainz: Május 3-án, hosszú betegség után elhunyt **Zsankó Béláné, szül. Harmath Éva**. Az Úr adjon neki örök nyugodalmat!

OLASZORSZÁG

Róma: Dr. Du Marteau Giovanni és **Tantó Zsuzsanna** augusztus 7-én ünnepük házasságuk ötven éves évfordulóját. Gratulálunk!

Fra. Keller Jeromos trappista szerzetes február 20-án, 97 éves korában meghalt. R. I. P.

Venecia: Május 11-én, 54 éves korában meghalt **Dall'Acqua Lucianoné, szül. Novák Szilvia**. Isten nyugossa békében!

oroszfogságba. Hadifogoly életének eseményeit írta meg „Az úton végig kell menni” c. könyvében, amely Rómában látott napvilágot 1954-ben. Nyugaton 1948 óta élt, előbb Innsbruckban, majd Münchenben, ahol 1951-től 1972-ig a Szabad Európa Rádió munkatársaként dolgozott.

A nemzeti emigráció egyik legjelentősebb publicistájaként tanulmányok és cikkek sokaságával igyekezett a Nyugat figyelmét Erdély történeti múltjára s az erdélyi magyarság mostani küzdelmes sorsára irányítani. Amit gyászjelentésén olvasunk, egykor majd sírkövére vésbent: „Erdélyért élt, szenvedett és dolgozott”.

Sz. J.

A Szent Péter bazilika előcsarnokában, a délelőtti órákban, a bejáratától jobbra lévő asztalnál kapható egy rövid, de sok hasznos adatot tartalmazó **RÓMAI MAGYAR TÁJÉKOZTATÓ**, melyet P. Salamón László, a menekültek lelkésze állított össze.

SVÁJC

Halálozás: Zelewski Viktorné, szül. Pintér Mária, életének 86. évében, a Zürich melletti Langau a. A. községben elhunyt. A temetési szertartást Csobánczy József, zürichi magyar lelkész vezette — magyar nyelven. Engesztelő szentmise áldozat július 12-én a St. Antonius Kirche atemp-lomában volt.

A PRÓHIRDETÉSEK

Eladó a komáromi gyógyfürdő mellett, 900 m² telken lévő két szoba hallos ház. Érdeklődők forduljanak Mme. Karnay-hoz, 9. Allées C. Flammáron, F-45100 Orleans.

Magyar tanárnő, nevelőnői, házvezetőnői vagy más munkát vállalna. „Munkavállalási lehetőség” jelígre a kiadóba.

Fodrászülétemet áthelyeztem a Hohen-zollernstr.-ről. Szeretettel várom régi és új vendégeimet. **Damen- und Herren-Friseur, Maria Weingartner, Reichenbachstr. 30.** (beim Gärtnerplatz). München 5. Megköze-líthető az U 8-cal. ☎ 2 01 50 96.

C. KOZMA—GROSS PHYSIOTHERAPIA Zweibrückenstr. 6, München 2, ☎ 29 54 29 Masszírozás, pakolás, torna, fogyókúra, elektrotherapia. Privát és kassza alapon.

Hazatérő magyarok, figyelme! Mohá-cson, a Fő utcán, a Nemzeti Bank mellett, egy hat szobás ház, ápolat, nagy kerttel eladó. Telefon: 052/27 27 35, este 7—9 óra között, vagy „Svájc” jelígre a kiadóba.

Ha kényelmesen és olcsón szeretne Hé- vizen nyaralni, érdeklődjön a következő telefonszámon: 0930/20/90 73 74, vagy le- vélben Papp Gábor-nál, Kodály Zoltán út 53, Hévíz. Minden szobához zuhanyozó, WC és erkély tartozik, gyönyörű a kilátás. Kocsiparkolási lehetőség az udvarban; kí- vánságra teljes ellátás. Fürdési lehetőség 5 percre. Szobánként (nem személyenként) 600—700 Forint.

Svájceban jó körülmények között élő, csinos, érettségizett banktisztviselőnő ke- res jó szituált nyugati állampolgársággal rendelkező urat házasság céljából. Cím: Postfach 477, CH-8027 Zürich.

38 éves egyedülálló özvegy, 165 cm, bar- na hajú, férjhez menne nyugaton élő ma- gyarhoz. Cím: Karkusz Éva, H-3300 Eger, Rákóczi út 29, II. emelet 16.

Feladom érted a magyar függetlenségem, ha egy jól szituált 40-es, vagy 30-as kondí- cióval és csak egy keleti „show” hiányzik a levesedből. „Nem bánod meg!” jelígre.

Csinosan maradt özbarnaszemű, szőke- hajú, jól főző, volt tanítónő keresi párját 60/167/55. Válaszra kép megy. „Zsuzsa” jelígre a kiadóba.

A nagyvilágba szétrepült sasok, fecskék, galambok, rigók, sirályok, sólymok — és más jó madarak — figyelme! A régi fé- szek és új lakóinak segítségükre lenne szükségük. Adományaitokat kérjük a köve- tkező bankszámlára küldeni:

Ausztria — CAB 0223 / 0 1147 / 100. Kívánságra tájékoztatást küldünk: „Kry- wald” jelígre a kiadóba.

Kedves, csinos ... 60 éves özvegy! Ha csak ismeretséget keres, úgymond az élet apróbb örömeit! Szívesen leveleznek Ma- gával! „Hűség” jelígre válaszolok.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Babocsay Mária és János: jelentős ado- mányukat Erdélyben szenvedő testvéreink nevében ezúton is köszönjük. Az összeg- ből kerekén 80 honfitársunknak küldhet- tünk élelmiszercsomagot. A megrendelé- seket azonnal továbbítottuk.

Kaposi Alice: köszönettel megkaptuk kedves közlését. Az Életünk májusi szá- mában (6. oldal, 3. hasáb) közöltünk tu- dósítást Jáki Szaniszló bencés atyáról, aki az idei „Templeton” díjat kapta. Az iro- dalmi működéssel kapcsolatban ajánlom majd megfelelő helyen. Haraszi Endrétől az „Ifjú szívekben” című cikket a Magyar Cserkészszövetségtől kaptuk meg. Címük: P. O. Box 68, Garfield, NJ 07026, USA.

Gyury József: köszönjük kedves közlé- sét a mellékletekkel együtt a magyar val- lással kapcsolatban. A „Magyar Hit” méltatására lapunk egyik későbbi számában visszatérünk.

Svédországi névtelen olvasónk: köszön- jük a szlovákiai „Név-lexikon” módszer- reiről küldött magyarországi cikk másola- tát. Közlésére keressük lehetőséget.

A Medjugorjéről szóló cikksorozatunk befejező részét a következő számunk- ban közöljük.

NYÁRI CSERKÉSZTÁBOR

A Magyar Cserkészszövetség Európai Kerülete idei nyári nagytáborát **LISZT FERENC** halálának 100 éves évfordulója emlékére **1987. július 29-től augusztus 10-ig** tartja meg a kastli magyar gimnázium melletti mengersbergi erdőcskében, — míg kiscserkészeink a közeli bárnhofti vadászházban. — Jelenkezni lehet a cserkészcsapatok parancsnokainál, szövőnyoknak pedig a cserkészkerület központjában: Ung. Pfadfinderbund, Oberführer Str. 40, D-8000 München 81. ☎ (0 89) 98 26 37 / 38.

Kívánatra ismertetőt szívesen küldünk. **Kerületi parancsnokság**

MAGYAR HENTESÁRÚ!

Jóminőségű árúinkat mindenhol ismerik! **RENDELJEN ÖN IS! HAZAI IZÉK!**

Friss töpörtyű	1 kg	16.—
Friss kolbász	1 kg	15.—
Füstölt kolbász	1 kg	18.—
Száraz kolbász	1 kg	20.—

Ha elégedett, mondja el barátainak!

Orig. Pick-szalámi	1 kg	32.—
Orig. "Szegeci" paprikás szalámi	1 kg	32.—
Finom "Debreceni"	1 kg	18.—
Paprikás "Pusztai" szalámi	1 kg	18.—
Krakau paprikával v. nélkül	1 kg	12.—
Fokhagymás sonkaszalámi	1 kg	18.—
Sonkaszalámi Pol. Art. 90 % sovány	22.—	
Füstölt disznósajt paprikával	1 kg	12.—

Üzemünkben szeretettel várjuk!
Próbavásárlásnál 10 % árengedmény!
Szállítunk utánvétellel vagy számlára.

VIKTOR PÁL hentes-mester

7063 Welzheim, Lerchenstr. 29
Telefon (éjjel-nappal): (071 82) 67 36

B É L Y E G G Y Ű J T Ő K!

Minden magyar bélyeget hiányjegyék alapján szállítunk! — Kérje ajánlatunkat! —
Specialitások: Levelek - Ritkaságok - Zepplinrepülések - Tévényomatok - Különlegességek állandó vétele és eladása.

Kérje díjtalan készletjegyünket.
Postacím: **TAL AG Abt. Philatelie**
Postfach 631, CH-9001 St. Gallen

„TÉTÉNY” Ungarische Spezialitäten

Inh.: O. Bayer
Kreitmayerstr. 26 - 8000 München 2
Telefon (0 89) 1 29 63 93

Egri Bikavér	DM	7,30
Alföldi Olaszrizling I.		5,70
Alföldi Kékfrankos I.		5,70
Abasári Rizling 0,7		5,95
Debrői Hárslevelű		6,80
Badacsonyi Kéknyelű		7,20
Badacsonyi Szürkebarát		7,30
Soproni Kékfrankos		6,80
Villányi Burgundi		7,30
Hajósi Cabernet		7,30
Boglári Olaszrizling		6,—
Boglári Kékfrankos		6,—
Boglári Cabernet-rosé		6,—
Csopaki Rizling		6,80
Zöldszilváni		7,30
Tokaji Aszú 4 puttonyos		14,50
Tokaji Aszú 3 puttonyos		12,50
Vilmos körtepálinka		24,50
Császárkörte		19,50
Kecskeméti barackpálinka		27,—
Cseresznye pálinka		24,50
Szilvapálinka		17,50
Kosher Szilva pálinka 0,8		32,—
Hubertus		21,—
Beverage Bitters 0,5 lit.		17,—
Pick szalámi	kg	27,—
Csabai	kg	25,—
Gyulai	kg	23,—
Házi kolbász	kg	19,—
Kalocsai tarhonya	1/2 kg	3,60
Nagykokotészta	1/2 kg	3,50
Paprika káposztával	0,7 lit	4,90
Hegyes eróspaprika		4,90
Hegyes csípőspaprika		4,90
Disznósajt	kg	12,50
Véres-, májashurka	kg	13,—
Gulyáskrém tubusban		1,80

— Üvegárút is szállítunk —

** IKKA AJÁNDÉKSZOLGÁLAT **

A VÁMMENTÉS GÉPKOCSIK ÚJ ÁRAI:

Lada 1200 S	DM	5.430.—	Trabant Special	DM	3.060.—
Lada 1300 S		6.000.—	Trabant Special Combi		3.440.—
Lada 1300 Combi		6.500.—	Wartburg Standard		4.510.—
Lada 1500 L		6.880.—	Wartburg Special (ohne Radio)		4.640.—
Skoda 105 L		4.590.—	Wartburg Special m. Schiebedach		4.880.—
Skoda 120 L		4.900.—	Wartburg Tourist (Knüppelschalt.)		5.290.—
Zastava 1100 GTL		6.500.—	Dacia 1310 TX		5.320.—
Dacia 1310 TLX		5.930.—	Dacia 1310 TX Combi		5.890.—

A PÉNZÁTUTALÁSOK JELENLEGI ÁRFOLYAMA: 100.— DM = 2.615.10 Forint

„Spenden-Quittung”-ot kérésre azonnal kiállítunk.

Megrendeléseknél a leggyorsabb pénzáttalási forma:

M A G N U S GmbH „IKKA - Sonderkonto”

Bad Vilbeler Volksbank, Konto - Nr. 10 4419 324, BLZ 518 613 25

Kérje legújabb részletes árjegyzékünket, postafordultával küldjük.

MAGNUS GmbH

6000 FRANKFURT / M. 56

Im Feldchen 35

Telefon (061 01) 4 77 12

Telex: 4 18026 reise-d

GENERAL
AGENTUR

MAGNUS
G.M.B.H.
INTERNATIONALE REPRÄSENTANZ

HIRDETÉSEK

Magyar munkások! Tiszta népi forradalmunk 30. évfordulója alkalmából megjelent verseskötetem: **Társadalmon kívül** címmel. Ára: Skr. 110.—, DM 35.— vagy US \$ 20.—, portóval. Megrendelhető: Tóth G. Lajos, Postgiro Nr. 400 26 17-1, Göteborg, Schweden címen.

Dr. Gyarmati Gyula fogorvos, rendelőjébe asszisztensnőnek tanulólányt keres, 8000 München 80, Zaubzerstr. 13, Telefon: (0 89) 47 80 27.

Fiatallal két kisesi gyermekkel, magyarul beszélő személyt keres háztartásába, Frankfurtba, kb. heti 30—40 órára. „Gyerekszerető” jellegre a kiadóba.

Barátság céljára, 60 év körüli magyar származású, jól szituált férfit keresek. Jellege: „Gyertyafény”.

Egyetemi végzettségű, emberi gyengeségekkel megáldott (nem dohányos, nem iszákos) 60-as férfi vagyok. Gyerekeim nagyok. Szívesen megismerkednék komoly gondolkodású, őszinte hölgygel. Választ a kiadóba „Igényes” jellegre, esetleg fényképpel kérek.

DIÓSZEGHY TIBOR, hites tolmács és fordító, magyar-német és német-magyar. Németországban tanácsadás, állampolgársági és menekültügyi kérdésekben, valamint peres ügyekben segít. Daimlerstr. 249, D-4040 Neuss. Telefon: (021 01) 54 13 17.

MEGJELENT

FEJŐS OTTÓ második verseskötete

„Áttetsző fény”

címmel. Az illusztrációkat Szaniszló Júlia készítette. Ára: 21.— DM. Megrendelhető az Életünk címén.

Ingyenes tanácsadással

állok magyar honfitársaink rendelkezésére a következő területeken:

- jövedelmi, vagyoni, pénzbefektetési, adómentakaritási problémákkal kapcsolatban;
 - nyugdíj számítás;
 - lakás- és ingatlan adásvételi ügyekben;
 - önállósulási (magánvállalkozási) kérdésekben;
- és mindezekkel kapcsolatos bármilyen finanszírozási és banki lebonyolítási ügyekben.

Csiky - Strauss András

okl. közgazda, vagyoni tanácsadó
An der Herrenwiese 92
6000 Frankfurt 71 ☎ (0 69) 35 84 46

Hiteles törvényszéki fordító és tolmács vállalja műszaki, tudományos szövegek és okmányok fordítását németre/magyarra. Számítógépes szövegfeldolgozás, rövid határidők, olcsó árak. Kérjen árajánlatot! ☎ 0761/58 39 63. Judit Neumann, Hansjakobstr. 30, 7803 Gundelfingen.

Ispánky atya emlékiratai — a majdnem 800 oldalas börtönnapló tartalmazza a Mindszenty per eddigi ismeretlen részleteit. „Az évszázad pere” címmel megjelent Kanadában, Vörösváry István kiadásában. A könyv ára: vászonkötésben \$ 30 + 3 postaköltség. Megrendelhető az összeg előzetes beküldése mellett az alábbi címen: **Danubia Book Company**, 58, Chatsworth Rd., GB — London N.W. 2.

● HIRDETŐINK FIGYELMÉBE ●

Hirdetéseket csak a hirdetési díj befizetése után tudunk közölni!

VIDEO - FÉNYKÉPEZŐGÉPEK
FOTOMUNKÁK - PASSFOTO

FOTO DOBOS

Rindermarkt 16

8000 München 2 - Telefon (0 89) 26 51 12

ÚJ TERJESZTŐ! Közi-Horváth: „Leben und Sterben von Bischof Apor” (DM 18.—) c. könyvét ezúttal a Freundeskreis Maria Goretti terjesztli. Címe: Planegger Str. 22 B, 8000 München 60. ☎ 8 34 20 50.

CAC. RES — CACIB szülőktől magyar vizsla-kölykök eladók. Cím: Cibere Lajos, Eversbuschstr. 74, D-8000 München 50. ☎ 8 12 24 64.

Magyar bélyegyűjtemény 1950-től 1971-ig, és 4 kötetes magyar művészeti lexikon (új) eladó. Telefon: (071 44) 2 16 60.

Dr. Gosztonyi Péter:

MAGYARORSZÁG

A II. VILÁGHÁBORÚBAN, I., II., III.
A három kötet együtt 100.— DM. Megrendelhető: **HERP DRUCK**, 8000 München 40, Amalienstr. 67.
A MAGYAR HONVÉDSÉG A II. VILÁGHÁBORÚBAN, 450 old. képekkel és térképekkel. Ára: 25.— US \$. Megrendelhető: **A. C. Ungherese**, Via della Conciliazione 44, I - 00193 ROMA.

Kiadóhivatalunknál kapható könyvek

Mindszenty József: Napi jegyzetek, 480 o., vászonk. DM 32.— § 15.—
Mindszenty József: Hirdettem az Igét (1944—1975). — 300 oldal, vászonkötésben DM 20.— § 10.—
Kardinal Mindszenty: Erinnerungen, 4. kiad., vász. köt., DM 40.— § 22.—
Közi Horváth József: Mindszenty bíboros, zsebkönyv DM 6.— § 4.—
Az irodalom világa. Irodalomelméleti alapvetés, 100-nál több versillusztrációval, kb. 300 oldal, vászonkötésben DM 20.— § 10.—
Szamosi József: Máriacelli emlékkönyv, képes kalauz 48 képpel, ebből 32 színes DM 12.— § 6.—
Szállításhoz + portóköltség.

Megrendelhető:

az „ÉLETÜNK” kiadóhivatalánál
Oberführer Str. 40
D-8000 München 81, W. Germany

HAZAI HENTESÁRÚ DM

1 kg Kolbász, füstölt, száraz	18.—
1 kg Kolbász, frissen füstölt	16.—
1 kg Véreshurka rizsával	12.—
1 kg Májashurka rizsával	12.—
1 kg Disznósajt	14,80
1 kg Tokaszalonna	10,80
1 kg Húsos vastagszalonna	14.—
1 kg Tepertő	16.—
1 kg Füstölt borda	12.—
1 kg Füstölt sonka	24.—

A szállítás utánvételes.

5 kilón felüli rendelésnél portómentes.

Külföldre nem szállítunk!

MICHAEL TAUBEL, Metzgermeister
Peter Rosegger Str. 3, 6710 Frankenthal/Pf.
Telefon: (062 33) 6 26 93

A R T

DÉMÉNAGEMENTS S. A.

Szállítási vállalat

Szállítások belföldre és külföldre, tengerentúltra — légiszállítással is — költözködés, bútorraktározás, külföldi szállítmányoknál a vám elintézése.

Magyarországra is szállítunk!

Az összes keleti és nyugati államokba oda - vissza szállítunk.

Magyarországi képviselőnk:

Trans COOP, Honvéd utca 28

7400 Kaposvár. ☎ 0036 (82) 13 - 877.

Magyaroknak kedvezmény!

ART Déménagement S. A.

2 rte du Grand Lancy

CH - 1211 Genève 26

Telefon 0 22 / 43 36 32 (magyarul is!)

Privát cím: Keresztes László

58 rte de Vervier

CH - 1227 Carouge, GE

Telefon 0 22 / 42 98 36 este 7 óra után

NEMZETŐR KÖNYVEK

Gloria victis 1956—86, 3. kiadás, 156. old. US \$ 10.— DM 20.—

Független Fórum — Szamizdat antológia, 336 old. US \$ 17.— DM 35.—

Tollas Tibor: Forgószélben

Válogatott versek, 250 old. fűzve 30.—

vászonkötésben 38.—

Fehérváry István: Szovjetvilág

Magyarországon 1945—1956, fűzve 35.—

keménykötésben 45.—

Megrendelhető a könyv árának egyidejű

beküldésével: **Nemzetőr**, Ferchenbachstr. 88

D-8000 München 50, BRD címen.

A VALLÁSOS KÖNYV SEGÍT A LELKI EGYENSÚLY MEGTALÁLÁSÁBAN!

VEGYE IGÉNYBE A KATOLIUKUS MAGYAR SAJTÓ MUNKAKÖZÖSSÉG

— NÉMET RÖVIDÍTÉSSEL — KUPA — JÓKÖNYV SZOLGÁLATÁT !!!

Részletes árjegyzékünk tartalmazza az összes kapható hazai és külföldi katolikus könyv- és sajtókiadványt: Bibliákat, énekes- és imakönyveket, hittankönyveket, lelki olvasmányokat, hittudományi és filozófiai könyveket, életrajzokat, szépirodalmi műveket és folyóiratokat. — Néhány cím készletünkben:

BIBLIA, Ó- és Újszövetségi Szentírás	36.—	DM
KÉPES BIBLIA, a népszerű jogoszláviai kiadás	20.—	DM
HOZSANNA, a teljes kötött népekeneskönyv	8.40	DM
ZSOLOZMÁSKÖNYV HÍVEK SZÁMÁRA	43.50	DM
HITÜNK ÉS ÉLETÜNK, legjobb hittankönyvünk serdülőknak	7.50	DM
MARTIN: Minden utamon Te vezetél	11.40	DM
BULST: A torinói lepel és a mai tudomány	6.50	DM
POUPARD: Miért van pápánk?	13.20	DM
WERFEL: Az elsikkasztott mennyország	9.—	DM

Kérje árjegyzékünket! Postán is szállítunk!

Címünk: **KUPA**, Distelfinkweg 21, D-8000 München 60 ☎ (0 89) 8 11 14 24

ÉLETÜNK

Szerkesztőség és Kiadóhivatal
Oberführer Str. 40.

D-8000 München 81

Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38

Felelős Kiadó:

a Magyar Kat. Főlelkészsg.

Főszerkesztő: P. Szőke János.

Felelős szerkesztő:

Fejős Ottó.

Redaktion und Herausgeber:

die Ungarische Oberseelsorge,

Oberführer Str. 40,

8000 München 81,

Telefon: (0 89) 98 26 37 - 38.

Chefredakteur: P. Szőke János.

Verantwort. Redakteur:

Ottó Fejős.

Abonnement: DM 20.— pro Jahr und

nach Übersee mit Luftpost DM 30.—

ELŐFIZETÉS:

Az Életünk a helyi magyar lelke-

szek terjesztik, ők küldik szét és ná-

luk is kell előfizetni!

Tengerentúltra, vagy ahol nincs ma-

gyar lelkes, oda a kiadóhivatal küldi

az újságot.

Előfizetési ár egy évre DM 20.—

vagy ennek megfelelő valuta.

Tengerentúltra légipostával DM 30.—

Lapzárta: minden hónap 15-én.

Hirdetéseket csak 15-ig fogadjunk el.

Postscheckkonto München:

Konto-Nr. 606 50-803 - BLZ 700 100 89

Kath. Ungarn-Seelsorge, Sonderkonto

Bankkonto: Bayer. Vereinsbank,

Konto-Nr. 145 857 - BLZ 700 202 70

Kath. Ung. Seelsorge „Életünk”.

Erscheint 11mal im Jahr.

Druck: Danubia Druckerei GmbH,

Ferchenbachstr. 88 - 8000 München 50

Beilagenhinweis: zu dieser Auflage liegt ein RUNDSCHEIBEN bei. — A kiadványhoz körlevelet mellékelünk.

ELŐFIZETŐINK ÉS HIRDETŐINK FIGYELMÉBE!

Befizetéseket, átutalásokat nem bankkötőnkra, hanem postacsekkkötőnkre kérünk. Kath. Ungarn-Seelsorge München, — Sonderkonto. Postscheckamt München, Konto-Nr. 606 50-803.

HIRDESSEN AZ ÉLETÜNKBEN!